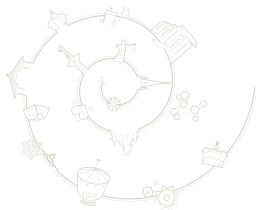

TRONDHEIM KOMMUNE

Årsregnskap 2014

Trondheim kommune, april 2015
Design: daffydesign.no
Foto: Carl-Erik Eriksson

1. INNLEDNING

1.10m regnskapsavleggelsen

1.1.1 Årsoppgjørskjørdokumentene

Årsoppgjørskjørdokumentene for Trondheim kommune består av 3 deler:

Årsregnskapet (dette dokumentet)

Dokumentet inneholder drifts-, investerings- og balanseregnskap og noter i henhold til god kommunal regnskapsskikk. Trondheim kommune legger også inn revisjonsberetningen som en del av dokumentet når denne er mottatt fra revisor.

Årsrapporten (årsberetningen)

Dokumentet inneholder rådmannen sin redegjørelse for kommunens økonomiske utvikling og status, spesielt om de forhold som påvirker kommunens regnskapsresultat og finansielle stilling.

Årsberetning for finansområdet i hht kommunens finansreglement

Dokumentet omhandler en rapportering om utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året vedrørende kommunens finansielle aktiva og passiva.

Der det er nødvendig er det gitt henvisninger mellom de enkelte dokumentene for utfyllende opplysninger. Dokumentene samt egen årsoppgjørssak for bystyret er de offisielle årsoppgjørskjørdokumentene for Trondheim kommune.

1.1.2 Om behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen

Trondheim kommune avlegger årsregnskap etter kommuneloven § 48 og bestemmelser i forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) av 15.12.2000 nr. 24. Det følger av § 10 i forskrift om årsregnskap og årsberetning at årsregnskapet skal være avlagt innen 15. februar i året etter regnskapsåret.

Regnskapet for 2014 avlegges 16.02.2015.

Tersekelen for å gjøre endringer i regnskapet etter at det er framlagt er høy. Unntaket er interne omposteringer for å få frem korrekte data til KOSTRA som ikke påvirker tallene i det fremlagte offisielle regnskapet for Trondheim kommune.

Årsrapporten skal avgis innen 31.03.2015.

Revisjonsberetningen fra Trondheim kommunerevisjon skal foreligge innen 15.04.2015.

Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret senest 6 måneder etter regnskapsårets slutt, dvs. innen 30.06.2015. Før behandling i kommunestyret skal årsregnskapet behandles i kontrollkomiteen.

1.1.3 Rapportering av regnskap til KOSTRA

Bevilgningsregnskapet (drifts- og investeringsregnskapet) og balanseregnskapet skal rapporteres elektronisk til Statistisk sentralbyrå innen 16.2.2015. Innsending blir foretatt 15.02.2015. I forhold til KOSTRA, kan rapporterte data korrigeres fram til 15.04.2015, som er siste frist for innsending.

1.1.4 Rapportering av regnskap til Oslo Børs

For di Trondheim kommune har obligasjonslån har kommunen også rapporteringsplikt til Oslo Børs. Kommunen skal foreta finansiell rapportering til Oslo Børs så snart regnskapet foreligger, i praksis pr 15.02.2015, med rapportering av endelige tall innen 30.04.2015. Rapportering til Oslo Børs for 2014 blir foretatt 16.02.2015.

1.1.5 Merknader til regnskapsavleggelsen for 2014

Når det gjelder materielle forhold og hendelser for øvrig av betydning for regnskapet for 2014 viser vi til note 0.2 – Vesentlige transaksjoner.

Trondheim 16.02.2015

Stein A. Ytterdahl
Rådmann

INNHOOLD

1.1	Økonomisk oversikt driftsregnskapet	8	4.11	Note 11 Finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi herunder MFO (KRS nr 6 – 3.1.2 nr 6).....	36
1.2	Regnskapsskjema 1A.....	9	4.12	Note 12 Avsetninger og bruk av avsetninger (KRS nr 6 – 3.1.1 nr.6).....	36
1.3	Regnskapsskjema 1B.....	10	4.13	Note 13 Strykninger (KRS nr 6 – 3.1.3 nr.3)	41
2	Del 2 Investeringsregnskapet for 2014	11	4.14	Note 14 Opplysninger om egenkapitalkontoen (KRS nr 6 – 3.1.3 nr.8).....	41
2.1	Økonomisk oversikt investeringsregnskapet.....	12	4.15	Note 15 Kapitalkontoen (KRS nr 6 – 3.1.1 nr.7).....	42
2.2	Regnskapsskjema 2A.....	13	4.16	Note 16 Investeringsoversikt (KRS nr 6 – 3.1.3 nr.5).....	43
2.3	Regnskapsskjema 2B.....	14	4.17	Note 17 Selvkost (KRS nr 6 – 3.2.3 nr.9).....	48
3	Del 3 Balanseregnskapet for 2014	15	4.18	Note 18 Usikre forpliktelser og hendelser etter balansedagen (KRS nr 6 – 3.1.2 nr.2)	50
3.1	Hovedoversikt Balanseregnskapet 2014	16	4.19	Note 19 Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster og transaksjoner (KRS nr 6 – 3.1.3 nr.2).....	50
4	Del 4 Noter til regnskapet for 2014.....	17	4.20	Note 20 Virkning av endring av regnskapsprinsipper, regnskapsestimater og korrigerings av tidligere års feil(KRS nr 6 – 3.1.2 nr 1)	50
	Note 0.1 - Regnskapsprinsipper (krs nr 6 -3.1 nr 6)	18	4.21	Note 21 Eiendeler, gjeld og EK overdratt til KF ved etablering. Eiendeler, gjeld og EK mottatt fra KF ved avvikling (KRS nr 6 – 3.1.2 nr 5)	51
	Note 0.2 Vesentlige poster i regnskapet og andre forhold.....	20	4.22	Note 22 Mellomværende med KF/§27 (KRS nr 6 – 3.1.1 nr. 4).....	51
4.1	Note 1 Endring i arbeidskapital (krs nr 6 -3.1.1 nr 1)	22	4.23	Note 23 Overføring til/fra § 27- samarbeid (KRS nr 6 – 3.1.1 nr. 9).....	52
4.2	Note 2 Ytelse til ledende personer og revisor (krs nr 6 -3.1.1 nr 10).....	23	4.24	Note 24 Kortsiktig gjeld og kortsiktig fordringer for Trondheim kommune utenom Kommunale Foretak (KF).....	54
4.3	Note 3 Pensjonsforpliktelse (F § 5 nr 2 – KRS nr 6 – 3.1.1 nr 2).....	24	4.25	Note 25 Organisasjonskart	55
4.4	Note 4 Varige driftsmidler (anleggsmidler) (krs nr 6 -3.1.3 nr 4, 3.1.2 nr 3 og 3.1.2 nr 4)	26	4.26	Note 26 Interkommunale selskaper (KRS nr 6 – 3.1.3 nr. 1).....	62
4.5	Note 5 Aksjer og andeler (anleggsmidler) pr 31.12.2014 - Bykassen (krs nr 6 -3.1.3 nr 4, 3.1.2 nr 3 og 3.1.2 nr 4)	27	4.27	Note 27 Trondheim kommunes kraftfond (TKK)	68
4.6	Note 6 Salg av finansielle anleggsmidler (KRS nr 6 – 3.1.1 nr 5)	28			
4.7	Note 7 Langsiktig gjeld og avdrag på lån (KRS nr 6 – 3.1.3 nr 6, 3.1.2 nr 3 og 3.1.3 nr 7).....	28			
4.8	Note 8 Renter - sikring (KRS nr 6 – 3.1.2 nr 6)	33			
4.9	Note 9 Garantiansvar (KRS nr 6 – 3.1.1 nr3)	34			
4.10	Note 10 Andre vesentlige forpliktelse (KRS nr 6 – 3.1.3 nr 7)	36			

DEL 1

Driftsregnskapet

1.1 ØKONOMISK OVERSIKT DRIFTSREGNSKAPET

Alle tall er i hele millioner (1.000.000) kroner

Regnskapspost (Kostra-art)	Note	Regnskap i år	Regulert budsjett	Opprinne- lig budsjett	Regnskap i fjor
L03 Brukerbetalinger (600:619)		-561	-560	-561	-539
L04 Andre salgs- & leieinntekt (620:669)		-1 185	-1 001	-1 009	-1 161
L05 Overfør med krav motytelse (700:789)		-1 408	-969	-903	-1 533
L06 Rammetilskudd (800:809)		-3 380	-3 330	-3 339	-3 227
L07 Andre statlige overføringer (810:829)		-503	-311	-311	-429
L08 Andre overføringer (830:869;880:899)		-77	-80	-73	-87
L09 Inntekts- og formueskatt (870:873)		-4 562	-4 653	-4 709	-4 474
L10 Eiendomsskatt (874:876)		-536	-534	-514	-468
L11 Andre dir/indir. skatter (877:879)		-0	0	0	-0
* L12 Sum Diftsinntekter Sum(L3:L11)		-12 211	-11 438	-11 419	-11 919
L14 Lønnsutgifter (010:089;160:169)		5 571	5 393	5 454	5 339
L15 Sosiale utgifter (090:099)	3	1 617	1 523	1 502	1 484
L16 Kjøp inng komm tjpr (100:159;170:285)		2 095	1 782	1 780	1 941
L17 Kjøp erstatn komm tj.prod (300:399)		1 532	1 432	1 450	1 611
L18 Overføringer (400:499)		1 041	915	746	810
L19 Avskrivninger (590:599)	4	521	521	86	486
L20 Fordelte utgifter (29x,69x,79x)		-116	-122	-98	-93
*L21 Sum driftsutgifter Sum(L14:L20)		12 261	11 443	10 922	11 577
**L23 Brutto Driftsresultat L12-L21		50	5	-497	-342
L24 Renteinntekter og utbytte (900:908)		-436	-520	-545	-410
L25 Gevinst finansielle instrum. (909)		-72	0	0	-191
L26 Mottatte avdrag på utlån (920:928)		-4	-1	-1	-6
* L27 Sum ekst. finansinnt. Sum(L24:L26)		-512	-522	-546	-607
L28 Renteutg. og låneomkostn. (500:508)		549	598	653	516
L29 Tap finansielle instrum. (509)		4	0	0	3
L30 Avdrag på lån (510:519)		392	389	303	373
L31 Utlån (520:528)		3	3	3	2
*L32 Sum ekst. finansutg. Sum(L28:L31)		949	990	958	894
**L34 Res eksterne finanstrans. L27-L32		437	468	412	288
L35 Motpost avskrivninger (990:999)	4	-521	-521	0	-486
**L36 Netto driftsresultat L23+L34+L35		-33	-47	-85	-540
L38 Mindreforbruk (930:939)		-262	-262	-0	-110
L39 Bruk av disposisjonsfond (940:947)	12	-213	-193	-129	-188
L40 Bruk av bundne fond (950:959)	12	-170	-72	-73	-167
L41 Bruk av likviditetsreserve (960:969)		0	0	0	0
*L42 Sum bruk av avset. Sum(L38:L41)		-645	-528	-203	-465
L44 Overført til invest.regn. (570:579)		330	328	161	308
L45 Dekn. tidl. års RM merforbr(530:539)		0	0	0	0
L46 Avsetn. disposisjonsfond (540:547)	12	209	242	121	240
L47 Avsetninger bundne fond (550:559)	12	139	6	6	171
L48 Avsetninger likv.reserven (560:569)		0	0	0	0
* L49 Sum avsetninger Sum(L44:L48)		678	575	288	719
***L51 RM mer-/mindreforbruk L36+L42-L49		0	0	0	-285

Negativt resultat = mindreforbruk Positivt resultat = merforbruk

1.2 REGNSKAPSSKJEMA 1A

Alle tall i hele millioner(1.000.000) kroner

Regnskapspost (Kostra-art)	Note	Regnskap i år	Regulert budsjett	Opprinne- lig budsjett	Regnskap i fjor
L1 Skatt på inntekt og formue (870:873)		-4 562	-4 653	-4 709	-4 474
L2 Ordinært rammetilskudd (800:809)		-3 380	-3 330	-3 339	-3 227
L3 Skatt på eiendom (874:876)		-536	-534	-514	-468
L4 Andre direkte/indir skatter (877:879)		-0	0	0	-0
L5 Andre gen. statstilskudd (810:829)		-503	-311	-311	-429
* L6 Sum frie disponible innt. Sum(L1:L5)		-8 981	-8 828	-8 873	-8 599
L7 Renteinntekter og utbytte (900:908)		-436	-520	-545	-410
L8 Gevinst finansielle instrum. (909)		-72	0	0	-191
L9 Renteutg, prov, and fin.utg (500:508)		549	598	653	516
L10 Tap finansielle instrum. (509)		4	0	0	3
L11 Avdrag på lån (510:519)		392	389	303	373
* L12 Netto finansinnt/-utg Sum(L7:L11)		438	467	411	291
L13 Til dekn tidl.år RM merforb(530:539)		0	0	0	0
L14 Til ubundne avsetn (540:547+560:569)		209	242	121	240
L15 Til bundne avsetninger (550:559)		139	6	6	171
L16 Bruk tidl.års RM min.forb (930:939)		-262	-262	-0	-110
L17 Bruk ubundne avsetn(940:947+960:969)		-213	-193	-129	-188
L18 Bruk av bundne avsetninger (950:959)		-170	-72	-73	-167
* L19 Netto avsetninger Sum(L13:L18)		-296	-281	-76	-53
L20 Overført til invest.regn (570:579)		330	328	161	308
** L21 Til fordeling drift (L6+L12+L19+L20)		-8 510	-8 314	-8 377	-8 053
L22 Sum fordelt til drift (skjema 1B)		8 510	8 314	8 377	7 768
*** L23 Regnmessig mer-/mindreforbr. L22+L21		0	0	0	-285

Negativt resultat = mindreforbruk Positivt resultat = merforbruk

1.2 REGNSKAPSSKJEMA 1B

Alle tall i hele millioner(1.000.000) kroner

	Regnskap/2014	Rev.budsjett/2014	Vedtatt budsjett/2014	Regnskap/2013
Sum fordelt til drift (skjema 1B)	8 510	8 314	8 377	7 768
Skoler	1 543	1 511	1 490	1 503
Barnehager	1 419	1 410	1 401	1 346
B&f tjenester	612	592	564	588
Botiltak & dagtilbud	557	534	512	531
HO-tjenester eldre	1 858	1 787	1 770	1 741
Oppfølgingstj HV	260	237	236	292
Forv.tjenester HV	615	560	557	580
Næring og samfunn	15	14	12	11
Tiltak Innvandrere	34	8	8	35
Kulturformål	284	276	266	259
Idrett og friluftsliv	147	119	109	123
Miljøretta tjenester	36	39	31	29
Plan-og bygningstj	40	41	42	28
Tekniske tjenester	325	441	364	210
Eiendomstjenester	590	597	291	545
Rådmann/strategisk/annet	516	520	397	496
Folkev./bystyresekr	51	54	54	60
Regnsk.tekn. formål	-394	-427	272	-609

DEL 2

Investeringsregnskapet

2.1 ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERINGSREGNSKAPET

Alle tall i hele millioner(1.000.000) kroner

Regnskapspost (Kostra-art)	Note	Regnskap i år	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap i fjor
L2 Salg driftsmidler & eiendom (660:679)		-187	-188	-209	-390
L3 Andre salgsinntekter (600:659)		-10	0	0	-11
L4 Overf m/krav t.moty(700:728+730:789)		-271	-365	-389	-250
L5 Kompensasjon merverdiavgift (729)		-246	-260	-260	0
L6 Statlige overføringer (810:829)		-109	-103	-128	-31
L7 Andre overføringer (830:869;880:899)		0	-10	-30	-0
L8 Renteinntekter og utbytte (900:909)		0	0	0	-75
* L9 Sum inntekter Sum(L2:L8)		-823	-926	-1 016	-758
L11 Lønnsutgifter (010:089;160:169)		69	0	0	65
L12 Sosiale utgifter (090:099)		9	0	0	7
L13 Kjøp inng komm tjpr(100:159;170:289)		1 963	2 600	2 588	1 844
L14 Kjøp erstatn komm tj.prod (300:389)		2	0	0	2
L15 Overføringer (400:499)		328	16	0	302
L16 Renteutg. og omkostninger (500:509)		41	0	0	34
L17 Fordelte utgifter		-6	0	0	-2
* L18 Sum utgifter Sum(L11:L17)		2 406	2 616	2 588	2 252
L20 Avdrag på lån (510:519)		166	175	64	172
L21 Utlån (520:528)		283	318	318	592
L22 Kjøp av aksjer og andeler (529)	5	267	365	302	490
L23 Dekning av tidl.års udekket(530:539)		0	0	0	0
L24 Avsetn.ubundne invest.fond (548:549)	12	2 654	2 476	189	571
L25 Avsetn. til bundne fond (550:558)	12	155	78	0	136
L26 Avsetn. likviditetsreserve (560:569)		0	0	0	0
* L27 Sum finansieringstrans. Sum(L20:L26)		3 526	3 411	873	1 962
** L28 Finansieringsbehov L18+L27-L9		5 108	5 101	2 444	3 455
L30 Bruk av lån (910:919)		-1 703	-1 866	-1 920	-1 786
L31 Mottatte avdrag på utlån (920:928)		-186	-145	-67	-180
L32 Salg av aksjer og andeler (929)	5	-2 544	-2 533	-200	-470
L33 Bruk av tidl års min.forbr (930:939)		-1	0	0	-27
L34 Overføringer fra driftsregn(970:979)		-330	-328	-161	-308
L35 Bruk av disposisjonsfond (940:947)		0	0	0	0
L36 Bruk av ubundne invest.fond(948:949)	12	-222	-119	-97	-506
L37 Bruk av bundne fond (950:959)	12	-123	-111	0	-178
L38 Bruk av likviditetsreserve (960:969)		0	0	0	0
* L39 Sum finansiering Sum(L30:L38)		-5 108	-5 101	-2 444	-3 455
*** L40 Udekket/udisponert L28-L39		0	0	0	0

2.2 REGNSKAPSSKJEMA 2A

Alle tall i hele millioner(1.000.000) kroner

Regnskapspost (Kostra-art)	Note	Regn- skap i år	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap i fjor
L1 Inv.anleggsm (010:509+690:699+790:799)		2 406	2 616	2 588	2 252
L2 Utlån og forskutteringer (520:528)		283	318	318	592
L3 Kjøp av aksjer og andeler (529)		267	365	302	490
L4 Avdrag på lån (510:519)		166	175	64	172
L5 Dekn. av tidl. års udekket (530-539)		0	0	0	0
L6 Avsetninger (548:569)		2 809	2 554	189	707
* L7 Årets finansieringsbehov Sum(L1:L6)		5 932	6 027	3 460	4 213
L8 Finansiert slik:					
L9 Bruk av lånemidler (910:919)		-1 703	-1 866	-1 920	-1 786
L10 Salg anleggsmidler (660:679+929)		-2 732	-2 721	-409	-860
L11 Tilsk.til inv..(81x+830:869+880:899)		-109	-113	-158	-32
L12 Kompensasjon for mva. (729)		-246	-260	-260	0
L13 Mott.avdrag(700:728+730:789+920:928)		-457	-510	-456	-430
L14 Andre inntekter (600:659+900:909)		-10	0	0	-86
* L15 Sum ekstern finansiering Sum(L9:L14)		-5 256	-5 469	-3 202	-3 194
L16 Overført fra driftsregn. (970:979)		-330	-328	-161	-308
L17 Bruk av tidl. udisponert (930-939)		-1	0	0	-27
L18 Bruk av avsetninger (940:969)		-345	-230	-97	-685
** L19 Sum finansiering Sum(L15:L18)		-5 932	-6 027	-3 460	-4 213
*** L20 Udekket/udisponert (L7-L19)		0	0	0	0

2.3 REGNSKAPSSKJEMA 2B

Alle tall i hele millioner(1.000.000) kroner

	Regn- skap/2014	Rev.budsjett/ 2014	Vedtatt bud- sjett/2014	Regnskap/2013
Til fordeling				
Fra Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet:				
Investeringer anleggsmidler	2 406	2 616	2 588	2 252
Netto utgift til fordeling	2 406	2 616	2 588	2 252
Fordelt slik:				
Avløp	190	196	215	114
Barnehager	154	204	252	217
Foreb./beredskap mot branner/ulykker	152	150	165	148
Friluftsliv	16	35	10	14
Grønt	44	27	17	22
Husholdningsavfall	35	41	29	20
HVS, oms.bolig	214	231	255	337
Idrett	93	105	65	66
Interne tjenester	72	96	81	30
Kirke	83	94	114	98
Kom.boliger	175	236	257	220
Kultur	5	0	0	10
Skoler	485	462	378	312
Ubebygde bolig-/næringsareal	367	493	390	325
Uplassert	32	21	5	20
Vann	185	196	271	178
Veg	104	30	83	121
Sum fordelt	2 406	2 616	2 588	2 252

DEL 3

Balansregnskapet

3.1 HOVEDOVERSIKT BALANSEREGNSKAPET 2014

Alle tall i hele millioner(1.000.000) kroner

Regnskapsrapport (Kostra-art)	Noter	Regnskap i år	Regnskap i fjor
* Anleggsmidler Kap. 2.2		29 325	29 242
Faste eiendommer og anlegg (2.27-2.29)	4	14 665	13 359
Utstyr, maskin, trans.midl (2.24-2.26)	4	544	546
Utlån (2.22-2.23)		1 801	1 933
Aksjer og andeler (2.21)	27	1 597	3 638
Pensjonsmidler (2.20)	3	10 718	9 767
* Omløpsmidler Kap. 2.1		9 074	6 719
Kortsiktige fordringer (2.13-2.17)	24	1 525	1 317
Premieavvik (2.19)	3	1 423	1 337
Aksjer og andeler (2.18)	27	877	818
Sertifikater (2.12)	27	0	0
Obligasjoner (2.11)	27	3 757	1 417
Kasse, postgiro, bankinnskudd (2.10)		1 492	1 831
** Sum eiendeler		38 399	35 961
* Egenkapital Kap. 2.5		-7 798	-7 384
Disposisjonsfond (2.56-2.57)	12	-298	-301
Bundne driftsfond (2.51-2.52)	12	-379	-410
Ubundne investeringsfond (2.53-2.54)	12	-5 935	-3 503
Bundne investeringsfond (2.55)	12	-218	-186
Regn.messig mindreforbruk (2.5950)	12	-23	-285
Regn.messig merforbruk (2.5900)		0	0
Udisponert i investeringsregn. (2.5960)		0	0
Udekket i investeringsregn. (2.5970)		0	0
Likviditetsreserve (2.5980)		0	0
Kapitalkonto (2.5990)	15	-1 152	-2 904
Endr. regn.prin. påvirker AK dri (2.581)	14	206	206
Endr. regn.prin. påvirker AK inv (2.580)		0	0
* Langsiktig gjeld Kap. 2.4		-28 270	-26 349
Pensjonsforpliktelse (2.40)	3	-13 556	-12 844
Ihendehaverobligasjonslån (2.41-2.42)	7	-1 400	0
Sertifikatlån (2.43-2.44)	7	-762	-38
Andre lån (2.45-2.49)	7	-12 552	-13 466
* Kortsiktig gjeld Kap. 2.3		-2 332	-2 229
Kassakredittlån (2.31)		0	0
Annen kortsiktig gjeld (2.32-2.38)	24	-2 328	-2 224
Premieavvik (2.39)	3	-4	-5
** Sum egenkapital og gjeld		-38 399	-35 961
* Memoriakonti Kap. 2.9		-0	-0
Ubrukte lånemidler (2.9100)		146	82
Andre memoriakonti (2.9200-2.9998)		21 516	19 346
Motkonto for memoriakontiene (2.9999)		-21 663	-19 427

DEL 4

Noter til regnskapet

Note 0.1 - Regnskapsprinsipper (krs nr 6 - 3.1 nr 6)

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk for kommunen.

Andre eiendeler er omløpsmidler.

Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon er omløpsmidler. Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler. Finansielt motiverte plasseringer i finansielle instrumenter vil alltid være omløpsmidler, uavhengig av hvilken tidshorison kommunen har for plasseringen. Plasseringer i finansielle instrumenter som er foretatt ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn klassifiseres som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet.

Standarden har særlig betydning for skillet mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler.

Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet.

Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån jf kl § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Den finansielle omløpsporteføljen verdivurderes etter tre ulike prinsipper, jf forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 8 og KRS 1.

- Ordinære omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi, det vil si etter laveste verdis prinsipp
- Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi, og er å anse som et unntak fra hovedregelen
- Obligasjoner med kontantstrømsikring vurderes til pålydende verdi, hvor under-/overkurs periodiseres over papirets løpetid

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Aksjer og obligasjoner av strategisk eller annen ikke-finansiell karakter klassifiseres som anleggsmidler, jf punkt 2.3 i KRS 1. Obligasjoner oppføres til pålydende under balanseposten aksjer og andeler. Eventuell over-/underkurs på kjøpstidspunktet oppføres som kortsiktig fordring/gjeld og periodiseres over obligasjonens løpetid. Aksjer og andeler vurderes til kostpris.

Anleggsmidler med verdifall som forventes ikke å være forbigående, er nedskrevet til reell verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som er besluttet holdt til forfall.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende verdi med fradrag for forventet tap.

Bruk av sikringsinstrumenter

Trondheim kommune benytter sikringsinstrumenter i TKK og i gjeldsporteføljen. TKK har kontantstrømsikring av obligasjoner som er bestemt holdt til forfall. I tillegg benyttes rente- og valutabytteavtaler for å sikre fast kontantstrøm i norske kroner på utenlandske obligasjoner. I gjeldsporteføljen benyttes kontantstrømsikring for å sikre fast rente på deler av låneporteføljen. Nærmere beskrivelse av disse instrumentene gjøres i note 7 og 27 TKK.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling, beregner kommunen selvkost etter retningslinjer utgitt av Kommunal- og regionaldepartementet februar 2014 (H-3/14) Retningslinjer selvkost.

For de tjenestene der kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Merverdiavgiftplikt og merverdiavgiftkompensasjon (mva-kompensasjon)

Kommunen følger reglene i Lov om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) for de tjenestoområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen mva-kompensasjon i henhold til Lov om kompensasjon for merverdiavgift. Mottatt mva-kompensasjon for betalt merverdiavgift er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

Kommunal virksomhet utenfor kommuneregnskapet

Kommunen har virksomheter og er en del av virksomheter som avlegger særregnskap, herunder kommunale foretak(KF) og interkommunale samarbeid(IKS), for nærmere opplysninger se note 22 KF og note 25 IKS.

Note 0.2 Vesentlige poster i regnskapet og andre forhold

Vi gjør oppmerksom på følgende poster og forhold som er av en slik karakter at de bør tas hensyn til ved vurdering av driftsregnskap og balanse:

Trondheim kommunale kraftfond (TKK)

TKKs regnskapstill inngår som for tidligere år i tallene for Trondheim kommunes årsregnskap for 2014. Dette gjelder både for driftsregnskapet og balanseregnskapet. Egne tall for TKK er samlet og spesifisert i egen note (se note 27). Dessuten framlegges egen rapportering for TKK i henhold til kommunens finansreglement.

Investeringsregnskapet

Avvik i de økonomiske oversikter mellom regnskapstillene og regulert budsjett som vedrører investeringsregnskapet skyldes dels transaksjoner vedrørende TKK's kjøp og slag av anleggsmidler, dels avvik mellom budsjettetert nivå og faktisk nivå på investeringsutgiftene for 2014.

Bruk av lån

Hovedregelen for regnskapsføring ved bruk av lån til investeringsformål er at budsjettetert beløp skal regnskapsføres så langt investeringsregnskapet har behov for dette, men ikke ut over budsjettetert beløp. Det er ikke anledning til å regnskapsføre mer som bruk av lån enn det kommunen faktisk har i udisponerte lånemidler. I en situasjon der rådmannen har fullmakt fra bystyret til å regulere låneopptaket i tråd med faktisk aktivitetsnivå (jf. ordlyden "inntil kr" i vedtaket), vil en slik regulering også få konsekvenser for inntektsføring av bruk av lån i investeringsregnskapet.

Bruk av lån i investeringsregnskapet for 2014 er satt til det nivå som er tilstrekkelig til å sikre full finansiering av aktivitetene i investeringsregnskapet for 2014. Ubrukte lånemidler pr 31.12.2014 er etter denne disponeringen 146,4 millioner kroner.

Salg av anleggsmidler

Regnskapsteknisk omklassifisering av finansielle anleggsmidler til finansielle omløpsmidler 2014 er bokført som salg i 2014.

Videre utlån/startlån

Trondheim kommune har pr 31.12.2014 en utlånsportefølje knyttet til videreformidling av husbankmidler (startlån) på 1,382 milliarder kroner. I investeringsregnskapet regnskapsføres både avdrag Trondheim kommune betaler på sin gjeld til Husbanken og de avdragene som låntakerne betaler til Trondheim kommune. I tillegg til ordinære avdrag mottar Trondheim kommune også betydelige beløp knyttet til innfrielse av slike lån. Vi velger å legge til grunn et prinsipp om at en krone inn i avdrag skal være lik en krone ut i avdrag slik at det kun er i de tilfellene det oppstår en reell underdekning at avviket må finansieres av andre kilder.

Merverdiavgift kompensasjon

2013 var det siste året hvor mva-kompensasjon vedrørende investering ble regnskapsført i driftsregnskapet og overført til investeringsregnskapet. Fra og med 2014 er all mva-kompensasjon i forbindelse med investeringer regnskapsført i investeringsregnskapet.

Leütenhaven

I forbindelse med planlegging/utredning av Leütenhaven er det i perioden 2010-2014 akkumulert investeringsutgift tilnærmet 36,35 millioner kroner. Investeringen er ikke aktivert pr 2014. Hvis det ikke blir utbygging av området vil ikke investeringsutgiften bli aktivert. Effekten i driftsregnskapet av lånefinansierte investeringer som det ikke "blir noe av", er utgiftsføring av avdrag av tilhørende lån i fremtiden.

DRIFTSREGNSKAPET

Pensjon

Spesielle regler for behandling av pensjonsutgiftene i kommuneregnskapet gjør at det er et vesentlig avvik mellom kommunens faktiske utgift til pensjonspremie og den premien som belastes driftsregnskapet. Følgende oversikt viser forskjellen de siste 5 år:

Tall i millioner (1.000.000) kroner

Tekst	2014	2013	2012	2011	2010
Balanseført premieavvik, resultateffekt	231	117	256	252	190
Kostnadsført tidligere balanseført premieavvik	-145	-133	-108	-82	-70
Netto effekt premieavvik	86	-16	148	170	120
Resultat iht avlagt regnskap	0	285	137	141	50
Resultat eksklusive effekt av premieavvik	-86	301	-11	-29	-70

Negativt resultat = merforbruk (underskudd)

Balanseført premieavvik, akkumulert inkl aga	1 419	1 332	1 348	1 200	1 030
--	-------	-------	-------	-------	-------

Se note 3 for mer informasjon om pensjon.

Anordning

En utfordring i forhold til årsoppgjøret er om inntekter og utgifter er korrekt anordnet og om anordningene er fullstendige. Feil her kan relativt raskt gi utslag i resultatet. Samtidig er antall medarbeidere som arbeider med regnskapet i årsoppgjøret stort, og transaksjonsvolumet er betydelig. Innenfor de tidsrammene som foreligger er det utarbeidet rutiner og fastlagt tidsfrister for å oppnå så riktig anordning som mulig. Informasjon fra enhetene og tall fra regnskapet indikerer at vi i 2014 har oppnådd en høy grad av fullstendighet på anordningene.

Ressurskrevende brukere

I regnskapet for 2014 er det foretatt en anordning, som i 2013. Den er basert på korrekt antall personer og satser og skal være en mer nøyaktig og høyere anordning av inntekt. Et noe forsiktig estimat for 2013 har medført ekstraintekter på 2013 som følge av høyere refusjon enn hva vi hadde anordnet på 2013.

4.1 NOTE 1

Endring i arbeidskapital (krs nr 6 -3.1.1 nr 1)

Endring arbeidskapital basert på bevilgningsregnskapet

Kostra-art	Regnskap i år	Regnskap i fjor
L2 Inntekter driftsdel (Kto.kl 1)	12 210 862 138-	11 919 157 187-
L3 Inntekter investeringsdel (Kto.kl 0)	823 430 077-	683 209 084-
L4 Innbet. eksterne fin.trans (Kto.kl 1)	511 820 520-	606 659 715-
L5 Innbet. eksterne fin.trans (Kto.kl 0)	4 432 948 406-	2 510 525 550-
* L6 Sum anskaffelse av midler	17 979 061 141-	15 719 551 536-
L9 Utgifter driftsdel (Kto.kl 1)	11 740 571 803	11 091 546 935
L10 Utgifter investeringsdel (Kto.kl 0)	2 365 189 393	2 217 386 743
L11 Utbet. eksterne fin.trans (Kto.kl 1)	948 651 255	894 230 667
L12 Utbet. eksterne fin.trans (Kto.kl 0)	757 359 972	1 288 694 817
* L13 Sum anvendelse av midler	15 811 772 423	15 491 859 163
** L15 Anskaffelse - anvendelse av midler	2 167 288 718	227 692 373
L16 Endring i ubrukte lånemidler	64 501 164	462 588 323-
*** L17 Endring i arbeidskapital	2 231 789 881	234 895 949-

Endring arbeidskapital basert på balanseregnskapet

Kostra-art	Regnskap i år	Regnskap i fjor	Endring
L2 Betalingsmidler (2.10:2.12)	5 248 486 620	3 247 899 711	2 000 586 909
L3 Kortsiktige fordringer (2.13:2.19)	3 825 501 415	3 471 466 802	354 034 613
* L4 Sum omløpsmidler	9 073 988 035	6 719 366 513	2 354 621 522
L6 Kortsiktig gjeld (2.31:2.39)	2 331 512 438-	2 228 926 869-	102 585 569-
** L8 Endring arbeidskapital i balansereg.	6 742 475 596	4 490 439 644	2 252 035 952

Kontroll:

Endring i arbeidskapital i bevilgningsregnskapet 2 231 789 881

Endring i arbeidskapital i balanseregnskapet 2 252 035 952

Korreksjon pga lånefondet

Avvik 20 246 071-

Pga avdragsføring i 2013 på art 151000 på bilag 1300012136, vil dette skape en differanse på arbeidskapitalen i 2014. Avdraget er ført mot lån og kapitalkonti i 2014. Dette går i balansen om man ser 2013 og 2014 under ett. Bilag i 2014 1300006800 og 1300013663

4.2 NOTE 2

Ytelse til ledende personer og revisor (krs nr 6 -3.1.1 nr 10)

Ytelse til ledende personer

Utbetalte ytelser til ledende personer i 2014:

Navn	Lønn	Annen fast godtgjørelse	sum
Ordfører Rita Irene Ottervik	1 005 385,-	4 392,-	1 009 777,-
Rådmann Stein Arve Ytterdahl	1 312 676,-	14 392,-	1 327 068,-

Godtgjørelse til revisor fordelt på revisjon og rådgiving

Trondheim kommunerevisjon er organisert som egen enhet under Bystyret. Revisjon omfatter kommuneregnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og diverse attestasjonsoppdrag. Samlet godtgjørelse til revisor utgjør:

Tekst	2014	2013
Honorar lovpålagte oppgaver 1)	12 616 632,-	13 625 030,-
Honorar for rådgivning 2)	0,-	0,-

1)De lovpålagte oppgavene omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Arbeidet til kontrollkomiteen og bystyret defineres som lovpålagte oppgaver.

I denne summen inngår omlag 150 000,- kroner som gjelder en avtale om tjenesteyting mellom kommunen og Kirkelig Fellesråd. Revisjon av Kirkelig Fellesråd blir derfor ikke fakturert, da kostnaden ved oppdraget inngår i årsbudsjettet som revisjonen får tildelt av kommunen.

2) Utover veiledning i forhold til våre lovbestede oppgaver, har kommunerevisjonen ikke utført noen direkte rådgivningsoppdrag ovenfor kommunen.

Kontrollkomiteens sekretariat er organisert som egen enhet under Bystyret. Samlede godtgjørelse til kontrollkomiteens sekretariat utgjør:

Tekst	2014	2013
Kontrollkomiteens sekretariat*	1 457 837,-	1 508 519,-

*Sum er inklusive lønn til kontrollkomiteens leder og nestleder.

4.3 NOTE 3

Pensjonsforpliktelser (F § 5 nr 2 – KRS nr 6 – 3.1.1 nr 2)

Pensjonsordningene i kommunen

Trondheim kommune har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Trondheim kommunale pensjonskasse (TKP), Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK).

Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av framtidige AFP-pensjoner. Pensjonsforpliktelse som vedrører kommunens egenandel for medarbeidere som tar ut AFP for årsklassene 62-66 år, er belastet ut fra antatte uttaksfrekvenser for de enkelte årsklassene.

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik Trondheim kommune har valgt å inntekts- eller utgiftsføre premieavviket i driftsregnskapet med tilbakeføring over de neste sju årene (10 år på premieavvik fra 2012-2013 og 15 år for premieavvik oppstått t.o.m. 2011). Forskriften sier også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser skal oppføres i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Akkumulert premieavvik

Akkumulert premieavvik pr 31.12.2012:	kroner	1 348 482 452
Akkumulert premieavvik pr 31.12.2013:	kroner	1 332 341 716
Akkumulert premieavvik pr 31.12.2014:	kroner	1 418 846 020
Premieavvik til utgiftsføring i 2013:	kroner	133 202 431
Premieavvik til utgiftsføring i 2014:	kroner	144 908 601
Premieavvik til utgiftsføring i 2015:	kroner	177 967 587

Beløpene er inkludert 14,1 % arbeidsgiveravgift.

Regnskapsført pensjonskostnad for 2014

	Sum pensjon	Sum arb.g.avg
PENSJONSKOSTNAD		
Netto pensj.kostn (inkl.adm.) iht.aktuar	747 676 459	
- Årets pensjonspremie (jf aktuarbereg.)	950 492 326	
=Årets premieavvik	-202 815 867	-28 597 037
Årets betalte pensjonspremie iht.regnsk.	950 492 326	
Årets premieavvik	-202 815 867	
Resultatført av tidl.års premieavvik	126 759 364	
= Pensjonskostnad i regnskapet i år	874 435 823	123 295 451

Pensjonskostnad i regnskapet i fjor	795 658 130	112 187 796
Endring i %	9,9 %	
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	653 687 589	
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	509 307 823	
=Brutto pensjonskostnad	1 162 995 412	163 982 353
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-459 421 158	
=Netto pensjonskostnad ekskl adm.	703 574 254	99 203 970
Sum amortisert premieavvik	126 759 364	
Avregning fra tidligere år	-	
Administrasjonskostnad	44 102 205	
= Pensjonskostnad i regnskapet inkl adm	874 435 823	123 295 451
Pensjonskostnad inkl adm i fjor	795 658 130	112 187 796
Endring i %	9,9 %	

Pensjonsmidler og -forpliktelser pr 31.12.2014

MIDLER OG FORPLIKTELSE	Pensj.-midler	Pensj.-forpl.	Netto forplikt.
Akt.beregn., estimat full amort. 1.1	9 766 721 449	-12 463 556 349	-2 696 834 900
Iht regnskap pr 1.1.	9 766 721 449	-12 463 556 349	-2 696 834 900
= Gjenstående estimatavvik pr.1.1	-	-	-
Arbeidsg.avg.av nto pensj.forpl. 1.1. 1)			-380 253 721
Akt.beregn., estimat full amort. 31.12	10 718 077 191	-13 205 686 073	-2 487 608 882
Iht regnskap pr 31.12.	10 718 077 191	-13 205 686 073	-2 487 608 882
= Gjenstående estimatavvik pr.31.12	-	-	-
Arbeidsg.avg.av nto pensj.forpl. 31.12. 1)			-350 752 852

Estimatavvik er etter gjeldende bestemmelser i § 13-4 bokstav D nr. 2 ført direkte i balanseregnskapet det året de oppstår. De vil si at estimatavviket for 2014 er ført i balansen og gjenstående avvik pr 31.12 er 0,-

Økonomiske forutsetninger 2014:

Diskonteringsrente:	4,00 %	Forventet lønnsvekst:	2,97 %
Forventet G-reg/pensjonsreg.:	2,97 %	Forventet avkastning:	4,35 % / 4,65 % *)

*) Statens pensjonskasse 4,35 %. Trondheim kommunale pensjonskasse og KLP 4,65 %

4.4 NOTE 4

Varige driftsmidler (anleggsmidler) (krs nr 6 -3.1.3 nr 4, 3.1.2 nr 3 og 3.1.2 nr 4)

Anleggsmidler er anskaffelser av investeringsmessig karakter som har en økonomisk levetid på minst tre år og en kostpris på minst 100.000,- kroner
Anleggsmidler skal bokføres til anskaffelseskost. For anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid, reduseres de bokførte verdien med avskrivninger/nedskrivninger etter de regler som gjelder for det aktuelle anleggsmiddelet.

Kravene til avskrivning av anleggsmidler

I de kommunale regnskapsforskriftens § er det krav om at varige anleggsmidler skal avskrives. Avskrivningene påvirker ikke resultatet for kommunen da motposten også føres i driftsregnskapet. Avskrivningen skal skje med like store årlige beløp (lineæremetoden) over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene skal starte senest året etter at anleggsmiddelet er anskaffet eller tatt i bruk av virksomhetene. Fra og med 2009 er det også foretatt avskrivninger av borettslagsleiligheter.

Følgende avskrivningsperioder legges til grunn:

Type	Avskr.lengde
224 Edb-utstyr/kontormaskiner	5 år
224 Tr.midl/Maskin/verktøy/inventar	10 år
227 Anleggsmaskiner	10 år
227 Tekniske anlegg/Var/Renseanlegg	20 år
227 Boliger/skoler/Barnehager/Idrettshall	20 år
227 Veger/Ledningsnett	40 år
227 Borettslagsleiligheter	40 år
227 Foretningsbygg/Lager/Adm.bygg	50 år
227 Kulturbygg/Instirusjonsbygninger	50 år
227 Kirker/Brannstasjoner	50 år

Oversikt over bevegelser på balansekontiene for Utstyr, maskiner og transportmidler (224) og Faste eiendommer og anlegg (227) for 2014

Tekst/Grp	224	227	Totalt
IB 2014	546 101 980,00	13 358 617 024,00	13 904 719 004,00
Tilbakeført midlertidig aktivering	-75 150 534,00	-2 104 936 569,00	-2 180 087 103,00
Manuell aktivering	114 934 209,00	2 206 729 081,00	2 321 663 290,00
Tilgang i året	78 651 947,00	1 635 398 025,00	1 714 049 972,00
Avgang i året, regnsk.m.	-5 519 561,00	-25 280 561,00	-30 800 122,00
Årets avskrivning	-117 186 505,00	-403 353 673,00	-520 540 178,00
UB 2014	541 831 536,00	14 667 173 327,00	15 209 004 863,00

4.5 NOTE 5

Aksjer og andeler (anleggsmidler) pr 31.12.2014 - Bykassen (krs nr 6 -3.1.3 nr 4, 3.1.2 nr 3 og 3.1.2 nr 4)

Selskaps navn	Org.nr.	Konto i balansen	Antall	Pålydende	Eierandel	Bokført pr 31.12.2014	Bokført pr 31.12.2013	Merknad
Trondheim komm. Pensjonskasse (TKP), e.kap innskudd	975729192	221.550.1000				625 175 000	562 175 000	1)
KLP, e.kap innskudd	938708606	221.550.1001				24 792 791	21 770 934	
Trøndelag Brann og Redningstjeneste IKS	992047364	221.650.1000			82,30%	21 430 471	21 430 471	IKS fra 1.1.2008
Trondheim Havn IKS	945510552				77,87%			IKS fra 1.1.2006. *2)
Trondheim Kino AS	981048369	221.152.1000	20 000	1 000	100,00%	20 000 000	20 000 000	
Trondheim Renholdsverk AS	984024924	221.152.1001	23 000	1 000	100,00%	23 000 000	23 000 000	
Olavshallen AS	951615390	221.152.1002	2 000	1 000	100,00%	2 000 000	2 000 000	
Prima AS	964652988	221.152.1003	6	50 000	60,00%	300 000	300 000	
Labtjenester AS	913844858	221.152.1004	500	1 000	100,00%	508 000		**3)
Trondheim Spektrum AS	814588432	221.200.1002	14 386	500	75,00%	7 193 000	7 193 000	
Trøndelag Teater AS	916914261	221.200.1003	9	1 000	16,67%	9 000	9 000	
Leutenhaven AS	932246139	221.200.1005	1 350	1 000	90,00%	1 350 000	1 350 000	
Midnor CNI AS	823963572	221.200.1007	250	100	1,50%	25 000	25 000	
Visit Trondheim AS	955715209	221.200.1009	25	1 000	3,45%	25 000	25 000	
Lerkendal Stadion AS	979598777	221.200.1010	12 500	1 000	11,36%	12 500 000	12 500 000	
Leiv Eiriksson Nyskapning AS	984777779	221.200.1011	14 969	0,242	1,50%	1 000 000	1 000 000	Ovf fra Leiv Eiriksson AS ved fusjon 2007
Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS	988067075	221.200.1012	30	5 000	11,54%	150 000	150 000	
Vegamot AS	988124796	221.200.1013	2 000	708	34,40%	0	1 416 000	Solgt 2014
Midt-Norsk Filmsenter AS	988488402	221.200.1014	67	500	33,40%	33 500	33 500	
Proventure Seed AS	989765248	221.200.1016	1 889 876	1	3,54%	3 067 941	2 582 837	Aksjeutvidelse
Midt-Norsk Filmfond AS	990768803	221.200.1017	67	500	33,33%	33 500	33 500	
Museene i Sør-Trøndelag AS	993595675	221.200.1018	8 325	40	16,65%	333 000	333 000	
Granåsen Aktivum AS	997410728	221.200.1019	44	1 000	44,00%	44 000	44 000	Solgt 2013,*4)
Trondheim Stasjonssenter	912463893	221.200.1020				2 000 000	0	
Naboer A/B, Østersund	-	221.900.1000	100	85	5,88%	8 480	8 480	
Svenska Kommun Forsakrings AB	-	221.900.1001	4 800		17,14%	5 465 700	5 465 700	
					Sum:	750 444 383	682 845 422	

*1) I 2014 har TK har styrket egenkapitalen i TKP med 63 millioner kroner i årsoppgjørs disposisjon. I tillegg til Bykassens egenkapitalinnskudd på ca 625,2 millioner kroner i TKP har TTK et tilsvarende innskudd på 400 millioner kroner.

Kommunens samlede egenkapitalinnskudd i TKP er på ca 1.025,2 millioner kroner pr 31.12.2014

*2) I årsregnskap 2013 for Trondheim Havn IKS (note 17) er innskutt egenkapital fra TK oppgitt til ca 514 millioner kroner. I TK's regnskap er ikke andel av innskutt egenkapital balanseført som eiendei.

*3) Aksjeport, 500.000 kroner. Balansepost rettes i 2015 med 8.000 kroner, som er stiftelses omkostninger.

*4) Solgt i 2013, tas ut av balansen 2015

4.6 NOTE 6

Salg av finansielle anleggsmidler (KRS nr 6 – 3.1.1 nr 5)

Se note 27 TKK

4.7 NOTE 7

Langsiktig gjeld og avdrag på lån (KRS nr 6 – 3.1.3 nr 6, 3.1.2 nr 3 og 3.1.3 nr 7)

Lånegjeld

Tabell 1 Konto 243-245

Låneportefølje	Restlån per 31.12.2014	Restlån per 31.12.2013
Innlån Husbanken startlån	1 461 760 855	1 367 506 374
Innlån Husbanken inv.lån	22 243 161	238 577 816
Innlån sertifikat- og obligasjonsmarkedet	6 761 837 500	4 838 362 500
Innlån KLP	2 601 999 996	1 610 833 335
Innlån Eksportfinans	250 000 000	690 000 000
Innlån Kommunalbanken	3 268 695 429	4 412 575 470
Innlån sertifikatmarkedet til videre utlån	347 000 000	347 000 000
Trondheim kommunes innlån	14 713 536 940	13 504 855 495

Tabell 2 Låneopptak i 2014

Låneopptak	Faktisk 2014	Budsjett 2014
Låneopptak investeringslån	1 527 007 378	1 530 000 000
Låneopptak investeringslån til videre utlån Trondheim Parkering	7 262 000	18 000 000
Låneopptak startlån Husbanken	260 550 000	300 000 000

Merknad 1 – låneopptak i 2014:

Trondheim Parkering KF tok opp et nytt lån på 7 262 000 kroner i 2014. Innlån knyttet til dette videreutlånet ligger i et låneopptak på 347 000 000 kroner, som er et felles innlån knyttet til kommunens videre utlån til investeringslån.

Tabell 3 Fordeling av lånegjeld

Låneformål	31.12.2014	31.12.2013
Trondheim kommunes totale innlån	14 713 536 940	13 504 855 495
Innlån videre utlån, startlånsordningen	1 461 760 855	1 367 506 374
Innlån videre utlån, andre	347 000 000	347 000 000
Sum gjeld til investeringsformål	12 904 776 085	11 790 349 121
VARFS*	2 167 907 662	1 911 885 108
Lån med rentekompensasjon fra staten**	1 349 324 829	1 327 965 575
Grunnlag husleie***	1 309 111 827	1 282 750 410
Lån til eksterntfinansiert virksomhet	4 826 334 319	4 522 601 093
Lån til investeringer som belaster bykassen	8 078 431 766	7 267 748 028

* VARFS er forkortelse for vann, avløp, renovasjon, feiing og slam. Beløpet er et foreløpig anslag.

** Lån der kommunen får rentekompensasjon fra staten, det vil si ingen direkte rentekostnad for kommunen

*** Lån til investeringer som gir husleieinntekter. Denne størrelsen er et foreløpig anslag. Husleieinntektene er ikke tilstrekkelige til fullt ut å dekke kommunens kapitalkostnader og er dermed bare delvis selvfinansierende.

Merknad 3 - fast rente:

I vedtatt finansreglement kreves det rentebinding for minimum 1/3-del av "netto lånegjeld". Netto lånegjeld er å anse som kommunens gjeld til investeringsformål, fratrukket lån knyttet til VARFS-området og lån med rentekompensasjon fra staten (om lag 3 517 millioner kroner). Skjematisk kan dette sammenfattes på følgende måte:

Tabell 4 Lån hvor rentebinding skal vurderes

	Restlån per 31.12.2014
Lån til investeringsformål	12 904 776 085
Lån knyttet til VARFS-området	2 167 907 662
Lånegrnlag for rentekompensasjonsordningene	1 349 324 829
Lån hvor rentebinding skal vurderes	9 387 543 594

Lån med fast rente lenger enn 1 år som kan knyttes til investeringslån utgjør 5 161 696 449 kroner. Dette gir en fastrenteandel på 55,0 prosent. Fastrenteandelen ved forrige årsskifte var 68,1 prosent. Fallet i andelen lån med fastrente er en del av lånestrategien, og er således en ønsket utvikling.

Gjennomsnittlig rente for gjeld til investeringsformål er 3,05 prosent, ned 0,51 prosentpoeng i løpet av året.

Merknad 4 - ubrukte lånemidler

Per 31.12.2014 utgjør ubrukte lånemidler 146,4 millioner kroner. Dette har sammenheng med at fremdriften på investeringsområdet ble betydelig lavere enn det rådmannen la til grunn i forbindelse med de siste låneopptakene i 2014. Rådmannen vil ta hensyn til ubrukte lånemidler per 31.12.2014 ved planlegging av låneopptak i 2015.

Tabell 5 Ubrukte lånemidler - Konto 291-299

	Ubrukte lånemidler per 31.12.2014
Ubrukte lånemidler	146 415 832

Rentebytteavtale

Trondheim kommune har inngått fire rentebytteavtaler, som er regnskapsført etter reglene om sikring. Tabell 6 gir en oversikt over inngåtte rentebytteavtaler og tilhørende lån. Til sammen er dette avtaler for 1 046,1 millioner kroner. Kommunen betaler netto en rente på disse lånene som tilsvarer fastrentevilkåret i rentebytteavtalen + kredittmargin på det tilhørende lånet. Rentebytteavtalene er benyttet for å oppnå fast rente, og dermed forutsigbarhet i kommunens rentekostnad knyttet til de nevnte lån i den oppgitte løpetiden. Vår vurdering er at rentesikringene fungerer etter intensjonen. Finansreglementets punkt 3.3.5 åpner for bruk av rentebytteavtaler, og andelen rentebinding ligger innenfor rammen definert i punkt 3.3.4 i finansreglementet.

Tabell 6 Oversikt rentebytteavtaler og tilhørende lån. Beløp i millioner kroner.

Avtale-nummer	Rentebytteavtaler				Lånenummer	Lån	
	Beløp	Start	Forfall	Fastrente		Beløp	Kredittmargin
1027611	29,8	3.8.2011	3.2.2018	3,60 %	NO0010715782	29,8	0,004 %
990075	216,3	9.3.2011	9.3.2019	4,2350 %	20110113	216,3	0,4 %
25213355	400,0	16.3.2011	16.3.2017	4,1150 %	20100902	400,0	0,5 %
30890590	400,0	25.6.2015	25.6.2022	3,6460 %	20120346	400,0	0,7 %

Minimumsavdrag på lånegjeld til investeringsformål

Kommuneloven § 50 nr. 7 bokstav a stiller to krav til kommunens betaling av avdrag på gjeld til investeringsformål og innfrielse av garantier, jf. kommuneloven § 50 nr. 1 og 2:

- a. Kommunens samlede lånegjeld etter kommuneloven nr. 1 og nr. 2 skal avdras med like årlige avdrag.
- b. Gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte.

Kravet om like årlige avdrag:

Bestemmelsen om like årlige avdrag er knyttet til kommunens totale lånegjeld, ikke til det enkelte lån. Reglene selv tar dermed ikke stilling til om det enkelte lån skal opptas som et serielån, annuitetslån eller fastlån. Forskjellen fra de tidligere bestemmelsene om betaling av avdrag er at dagens modell gir kommunen langt mer fleksibilitet ved fastsettingen av lånebetingelsene.

Når det gjelder forståelsen av denne bestemmelsen sier Kommunaldepartementet følgende (på side 89 i Ot.prp. nr. 43 (1999-2000)):

Når en i loven foreslår at lånegjelden skal avdras jevnt og planmessig, innebærer dette at de årlige avdragene skal utgjøre for eksempel 4 prosent av kommunens totale lånegjeld pr. 31.12. Den eksakte sats vil avhenge av den veide levetiden på kommunens anleggsmidler.

I økonomiplanen for 2011-2014 var det lagt opp til at kommunen skulle tilpasse avdragsbetalingen til minimumsavdraget, noe som tilsa en gradvis opptrapping av avdragstiden til 34 år. Dette vedtaket ble omgjort i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet for 2010. I tråd med bystyrets vedtak legges det derfor til grunn en avdragsperiode på 30 år.

Kravet om like årlige avdrag er dermed oppfylt.

Minimumsavdrag:

Den gjennomsnittlige løpetiden på den samlede gjeldsbyrden må ikke overstige den veide levetiden på kommunens anleggsmidler. Denne bestemmelsen er den rettslige rammen for den gjennomsnittlige løpetiden på de innlån kommunen til enhver tid har stående. Det minste årlige avdraget på gjelden som må til for å opprettholde dette kravet benevnes som minimumsavdrag.

Et grunnleggende prinsipp er at gjelden minst skal nedbetales i samme takt som kapitalslitet. Kommune-loven og lovforarbeidene tar ikke stilling til om en avdragsbetaling lik minsteavdrag er en økonomisk riktig beslutning.

Kommunaldepartementet har i brev datert 25.9.2007 gitt nærmere presiseringer knyttet til forståelsen av disse bestemmelsene. Hovedpunktene kan kort oppsummeres slik:

- Bestemmelsen gjelder kun for lån til investeringer. Lån til videreutlån må holdes utenfor.
- All gjeld, også ubrukte lånemidler, skal tas med ved beregning av minimumsavdraget. Ved bruk av lånefond er det kommunens samlede eksterne forpliktelser inkludert lånefondet som skal tas med ved beregning av minimumsavdraget.
- Anleggsmidlene som skal inngå i beregningen av minimumsavdraget er bygg, anlegg og varige driftsmidler, inkludert ikke avskrivbare driftsmidler (eks. tomter).
- Det er balanseverdiene per 1.1 i regnskapsåret som skal benyttes.

Ytterligere presiseringer av reglene er tatt inn i foreløpig standard KRS nr. 3 av 18.09.2013:

Avdrag på lån etter kommuneloven § 50 nr. 1 og 2

Avdrag på lån knyttet til investeringer m.v. skal som hovedregel føres i drifts-regnskapet. Avdragene skal skje jevnt og planmessig og kan derfor karakteriseres som løpende utgifter.

Driftsregnskapet skal minst belastes med avdragsutgifter tilsvarende minimums-avdraget. Avdragsbestemmelsene i kommuneloven er knyttet til kommunens samlede lånegjeld etter kommuneloven § 50 nr. 1 og 2, og ikke til det enkelte lån. Kommunen kan betale mer enn planlagt for ett av sine lån, men mindre enn planlagt for andre lån. Avdrag tilsvarende minimumsavdraget skal regnskapsføres i drifts-regnskapet uavhengig om det betales mer eller mindre enn planlagt for det enkelte lån.

En kommune kan betale mer i avdrag enn kravet til minimumsavdrag. Også avdrags-utgifter utover minimumsavdrag er som hovedregel driftsutgifter. Avdrags-betaling eller innfrielse av langsiktig gjeld utover minimumsavdraget regnskapsføres imidlertid i investeringsregnskapet dersom avdragene finansieres av inntekter i investeringsregnskapet.

Betales mindre avdrag enn reglene om minimumsavdrag i kommuneloven § 50 nr. 7 a) tilsier, skal manglende beløp utgiftsføres som avdragsutgift med kortsiktig gjeld som motpost. For å unngå at total gjeld viser et for høyt beløp skal langsiktig gjeld i slike tilfeller reduseres med tilsvarende beløp. Slike utgiftsførte ubetalte avdrag skal benyttes til betaling av avdrag, til å redusere opptatt beløp ved låneopptak eller ved refinansiering av lån.

Det er to hovedmodeller som benyttes for å beregne minimumsavdraget:

- Regnearkmodellen. Etter regnearkmodellen beregnes samlet veid levetid for alle anleggsmidler, som dermed angir maksimal gjenstående løpetid for samlet gjeldsbyrde som omfattes av beregningen.
- Forenklet metode. Ved forenklet metode fordeles gjelden på den enkelte avskrivningsgruppe, og ses opp mot veid levetid for den enkelte gruppe.

Kommunaldepartementet slår i brevet av 25.9.2007 fast at begge modeller er innenfor rammen av den aktuelle bestemmelsen i kommuneloven og dermed lovlige, selv om modellene kan gi relativt betydelige forskjeller i det beregnede minimumsavdraget.

Trondheim kommune benytter regnearkmodellen. Følgende tabell viser veid levetid på anleggsmidler, beregnet minsteavdrag og faktisk avdrag:

Tabell 16.1 Beregning av minimumsavdrag (minsteavdrag) - regnearkmodellen

	Veid levetid anleggsmidler (år)	Beregnet minsteavdrag (millioner kr)	Faktisk avdrag i regnskapet (millioner kr)
Regnskap 2014	33,6	350,7	392,3
Regnskap 2013 (***)	33,2	333,5	373,0
Regnskap 2012 (**)	33,7	305,4	340,7
Regnskap 2011 (*)	34,4	301,2	364,0
Regnskap 2010	33,9	299,4	355,2

*) Det er i forbindelse med avslutningen av regnskapet for 2011 og 2012 oppdaget at solgte anleggsmidler i 2010, 2011 og 2012 ikke er registrert som avgang i anleggsregisteret. Anleggsmidlene som inngår i beregningen av minsteavdrag er derfor overvurdert. Samtidig er det i samme periode investeringer som ikke er aktivert. Dette skaper usikkerhet knyttet til beregningen av minimumsavdrag. I og med at de to feiltypene som er identifisert utligner hverandre er det rimelig å anta at effekten på beregnet minimumsavdrag er uvesentlig.

**) Trondheim kommune har avdragsinntekter knyttet til utlån som kun kan brukes til nye utlån eller til nedbetaling av gjeld. Disse inntektene må bokføres i investeringsregnskapet. Totale avdrag på lån til investeringsformål i 2012 er kr 346,7 mill, herav er kr 6,0 mill belastet investeringsregnskapet og finansiert av mottatte avdrag på utlån.

***) For 2013 viser "økonomisk oversikt driftregnskapet" 373 millioner kroner, faktiske avdrag 2013 er 369,8 millioner kroner. Dette skyldes at det ble regnskapsført avdrag i driftsregnskapet 2013 på 3,2 millioner kroner som gjelder startlån. Disse skulle vært regnskapsført i investeringsregnskapet.

Tabellen viser at kommunen også for 2014 oppfyller kravet om at gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde ikke kan overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte.

Hvis kommunen hadde brukt forenklet metode ville minimumsavdraget for 2014 ha vært beregnet til 455,1 millioner kroner.

4.8 NOTE 8

Renter - sikring(KRS nr 6 – 3.1.2 nr 6)

Se note 7 og note 27 TKK.

4.9 NOTE 9 Garantiansvar (KRS nr 6 – 3.1.1 nr 3)

Långiver/Låntager	Garantiansv. pr. 31.12.14	Garantiansv. utl. år	Lånenummer	Merknad
Den norske Bank A/S				
Carlottenlund Sp.klubb	320.000	2016	5363.82.02383	
Ranheim idrettslag	856.000	2018	8210.82.16049	
Leangen Curling	4.017.858	2027	12123339175	
Stiftelsen KIM - senteret	2.007.370	2024	1211.31.48819	
	7.201.228			
Danske Bank				
Stiftelsen Ilen Menigh. Alders-og Sykehjem	28.621.658	2034	86011328239	
Charlottenlund Sportsklubb v/Charlottenlundhallen	857.740	2023	86014038274	
Birralee International School Trondheim as	14.481.470	2041	86013777820	
Charlottenlund Sportsklubb v/Charlottenlundhallen	0	2023	86013113302	innfridd 2014
Charlottenlund Sportsklubb v/Charlottenlundhallen	19.725.757	2037	86012850435	
Charlottenlund Sportsklubb	7.494.620		86014816978	
Charlottenlund Sportsklubb	1.233.123		86014816951	
	72.414.368			
Handelsbanken				
Trondheim Kunstgress Syd AS	630.858	2019	90517153515	
Husbanken				
Boligformål	114.559.066	2034		
Kommunalbanken AS				
Boligstiftelsen for trygdeboliger	6.757.188	2018	20030926	
Boligstiftelsen for trygdeboliger	17.400.365	2018	20030928	
Boligstiftelsen for trygdeboliger	4.001.590	2032	20100084	
Trondhjems Hospital	5.088.409	2032	20030239	
Trondhjems Hospital	1.622.215	2032	20030240	
Trondhjems Hospital	24.500.060	2035	20050484	
Trondhjems Hospital	33.886.040	2034	20080115	
BL Ringvålvegen 18-20	6.426.804	2031	20010492	
BL Bergheim senior og omsorgsboliger	26.162.592	2031	20030455	
BL Harmonien	10.516.364	2031	20030456	
BL Sannan park omsorgsboliger	10.201.603	2032	20030454	
BL Ladesletta Hage	8.800.749	2033	20030110	
BL Ladesletta Hage	7.472.360	2033	20070324	
BL Ilsvika	20.182.395	2032	20050093	
BL J.O. Stavs vei 1, oms.bol.	9.296.159	2032	20030453	
Kong Carl Johan arb.stiftelse	6.240.560	2031	20000604	
Zion sykehjem	18.650.380	2034	20030657	
Bakklandet menighetsråd	18.748.870	2033	20040936	
Tempesletta BL	7.087.808	2033	20040258	
Tempesletta BL	7.012.554	2033	20090502	
Tempesletta BL	7.159.757	2033	20090503	
Kystadtunet BL	10.049.563	2034	20040673	
Østre Rosten BL	14.054.009	2034	20040389	
Renholdsverket AS	20.000.000	2020	20140288	
Munkvoll borettslag	42.302.730	2035	20040551	
Laugsand borettslag	7.844.986	2035	20050069	
Laugsand borettslag	7.828.921	2035	20050246	
Stiftelsen Laugsand aldershjem	9.397.930	2032	20050066	

Stiftelsen Laugsand aldershjem	9.397.930	2032	20050067	
Moholt Park Borettslag	10.031.980	2030	20000280	
Valentinlysttunet Borettslag	5.731.705	2038	20070401	
	393.854.576			
Kommunekreditt Norge A/S				
Trondh.fjorden Interkommunale Havn	3.040.000	2018	83175050968	
	3.040.000			
Nordea				
Trondheim Spektrum AS	21.880.000	2031	67143029315	
Stiftelsen Steinerbarnehagen Rotnissen	1.785.365	2028	64018261845	
Skotthyllbanen AS	1.291.090	2026	64028135511	
Byåsen Idrettslag	3.080.000	2021	64018279507	
	28.036.455			
SpareBank 1 Midt-Norge				
Strindheim kunstgress AS	1.416.573	2021	42027895640	
Væretroa Grendelag	0	2022	42027860197	innfridd 2014
Tiller Idrettslag	923.153	2022	42027947403	
Kolstad fotball	147.349	2019	42007385360	
Kolstad fotball	0	2023	42028418161	innfridd 2014
Utleira il	3.191.155	2032	42028322067	
Utleira il	7.174.418		42120119325	
Utleira il	0	2032	42028322075	innfridd 2014
Nidelv il	1.512.081	2023	42028354295	
Havsteinbanen AS	340.418	2020	42007356808	
Stiftelsen Skistua	4.318.693	2027	42026330895	
Bratsberg Idrettslag	0	2016	42026928219	innfridd 2014
Bratsberg Idrettslag	1.250.074	2023	42028040452	
Nardo Fotball	586.622	2020	42027692545	
Sportskl.Freidig	1.391.015		42028699586	
	22.251.551			
Kulturdepartementet				
(garanti for spillemidler)				
SiT-Studentsamskipnaden i Trondheim	2.209.524	2026	116.290	1/20 del pr år
Leangen Curling	1.852.500	2025	97.500	1/20 del pr år
Charlottenlund Sportsklubb, Cageballhall	9.288.000	2034		
Charlottenlund Sportsklubb, Rehab. Ventilasjon	1.370.000	2034		
Bruråk Hestesportsklubb	1.254.000	2025	66.000	1/20 del pr år
	15.974.024			
Klæbu Sparebank				
Bruråk Hestesportsklubb	753.463	2022	43581422106	
	753.463			
Melhus banken				
Sør-Trøndelag Ishockeykrets	4.127.878	2023	42305664469	
Heimdal Idrettsforening	0	2043	42305701194	innfridd 2014
Heimdal Idrettsforening	72.229.939		42305652983	
SK Trondheims-Ørn	6.075.131	2023	42305688104	
	82.439.948			
Sum:	741.148.537			

4.10 NOTE 10 Andre vesentlige forpliktelser (KRS nr 6 – 3.1.3 nr 7)

Det foreligger ikke langsiktige forpliktelser pr 31.12.2014 som har vesentlig betydning for kommunens driftsregnskap, innenfor områdene leie/leasing/drift av kommunale tjenester.

4.11 NOTE 11 Finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi herunder MFO (KRS nr 6 – 3.1.2 nr 6)

Se note 27 TKK

4.12 NOTE 12 Avsetninger og bruk av avsetninger (KRS nr 6 – 3.1.1 nr.6)

Kapittel	Balansen	31.12.2014	01.01.2014	Endring
2.56	Disposisjonsfond	297.968.316	301.155.111	
2.55	Bundne invest. fond	217.787.868	186.223.432	
2.53	Ubundne invest. fond	5.935.272.475	3.502.791.048	
2.51	Bundne driftsfond	378.526.058	409.796.408	
Sum	Fond	6.829.554.717	4.399.966.000	2.429.588.718

Driftsregnskapet 2014		Investeringsregnskapet 2014		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
940	212.609.733	940 + 948	221.800.000	
540	209.422.938	548	2.654.281.427	
Differanse	-3.186.795	Differanse	2.432.481.427	2.429.294.632
950	170.246.755	950	0	
550	138.976.404	958	123.347.344	
		550	154.911.779	
Differanse	-31.270.350	Differanse	31.564.435	294.085
Endring drifts- og investeringsregnskapet				2.429.588.717

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0

Avsetninger og bruk av avsetninger

Disposisjonsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2014	301.155.111
Avsetninger til fondet	209.422.938
Bruk av fondet i driftsregnskapet	-212.609.733
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	0
Beregnet beholdning 31.12.2014	297.968.316
Beholdning fra balanse 31.12.2014	297.968.316
Differanse	0

Ubundne investeringsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2014	3.502.791.048
Avsetninger til fondene *	2.654.281.427
Bruk av fondene	-221.800.000
Beregnet beholdning 31.12.2014	5.935.272.475
Beholdning fra balanse 31.12.2014	5.935.272.475
Differanse	0

Bundne driftsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2014	409.796.408
Avsetninger til fondene	138.976.404
Bruk av fondet i driftsregnskapet	-170.246.755
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	0
Beregnet beholdning 31.12.2014	378.526.058
Beholdning fra balanse 31.12.2014	378.526.058
Differanse	0

Bundne investeringsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2014	186.223.432
Avsetninger til fondene	154.911.779
Bruk av fondene	-123.347.344
Beregnet beholdning 31.12.2014	217.787.867
Beholdning fra balanse 31.12.2014	217.787.868
Differanse	0

* Gjelder i hovedsak omklassifisering av anleggsmidler til omløpsmidler, pr. 01.09.2014. Se note 27

NOTE 12

Avsetninger og bruk av avsetninger Driftsregnskapet i henhold til 1B

	Regnskap/2014	Rev.budsjett/2014	Vedtatt budsjett/2014	Regnskap/2013
Bruk av disposisjonsfond art 1940				
Trondheim Kommune	-2 12 609 733	-193 368 000	-129 248 000	-187 598 826
HO-tjenester eldre	-6 600 000	-6 600 000		
Næring og samfunn	-1 060 000	-810 000	-810 000	-575 000
Kulturformål	-4 166 416	-3 160 000	-3 160 000	-2 750 000
Idrett og friluftsliv	-15 000 000			-14 325 000
Byutvikling	-7 160 855	-5 420 000	-3 200 000	-6 203 146
Plan- og bygningstjenester	-3 200 000	-3 200 000	-3 200 000	-2 210 000
Tekniske tjenester	-3 960 855	-2 220 000		-3 993 146
Rådmann/strategisk/annet	-1 250 000			
Rådmann/strategisk	-1 250 000			
Folkev./bystyresekr				-611 035
Regnsk.tekn. formål	-177 372 462	-177 378 000	-122 078 000	-163 134 645
Trondheim Kommune	209 472 938	241 610 391	121 114 000	239 864 000
Kultur og næring	3 000 000	3 000 000		1 850 000
Næring og samfunn	3 000 000	3 000 000		
Kulturformål				1 850 000
Byutvikling	6 600 000	6 600 000		
Plan- og bygningstjenester	2 000 000	2 000 000		
Tekniske tjenester	4 600 000	4 600 000		
Organisasjon finans				1 250 000
Rådmann/strategisk				1 250 000
Diverse	199 822 938	232 010 391	121 114 000	236 764 000
Folkev./bystyresekr	1 396 391	1 396 391		
Regnsk.tekn. formål	198 426 547	230 614 000	121 114 000	236 764 000
Differanse disposisjons fond	-3 186 795	48 242 391	-8 134 000	52 265 174
Bruk av bundne driftsfond art 1950				
Trondheim Kommune	-170 246 755	-72 430 000	-73 246 000	-167 345 579
Skoler	-7 770 855			-9 965 306

	Barnehager	-1 743 869				-2 584 316
	B&f tjenester	-3 638 186				-3 590 158
	HO-tjenester eldre	-11 873 954				-2 342 327
	Oppfølgingsstj HV	-3 227 252				-2 139 184
	Forv.tjenester HV	-33 876 659				-37 513 148
	Næring og samfunn inkl. Trondheimsregion	-13 397 518				-11 739 176
	Tiltak Innvandrere	-10 437 776				-11 979 071
	Kulturformål	-1 469 112				-1 247 671
	Miljøretta tjenester	-5 867 897	-8 200 000		-8 200 000	-5 055 800
	Plan-og bygningstj	-10 573 824	-2 079 000		-2 079 000	-3 287 912
	Tekniske tjenester	-26 449 523	-53 103 000		-53 906 000	-33 132 420
	Eiendomstjenester	-111 267				-95 091
	Rådmann/strategisk/annet	-23 060 078	-8 800 000		-8 800 000	-23 774 358
	Folkev./bystyresekr	-1 317 600	-248 000		-261 000	-261 457
	Regnsk.tekn. formål	-15 431 386				-18 638 185
Avsetning til bundne driftsfond art 1550	Trondheim Kommune	138 976 404	5 782 000		5 782 000	171 414 654
	Skoler	9 504 549				7 443 718
	Barnehager	1 964 938				1 743 869
	B&f tjenester	5 053 128				3 638 186
	HO-tjenester eldre	21 633 589				9 415 892
	Oppfølgingsstj HV	7 940 902				3 227 252
	Forv.tjenester HV	21 533 716				33 876 659
	Næring og samfunn inkl. Trondheimsregion	12 083 361				13 397 518
	Tiltak Innvandrere	8 044 443				10 437 776
	Kulturformål	2 410 126				1 469 112
	Miljøretta tjenester	5 117 664	5 607 000		5 607 000	5 839 701
	Plan-og bygningstj	4 814 488				7 526 768
	Tekniske tjenester	23 168 474	175 000		175 000	42 946 784
	Eiendomstjenester					1 763 486
	Rådmann/strategisk/annet	12 910 562				24 979 181
	Folkev./bystyresekr					1 317 600
	Regnsk.tekn. formål	2 796 465				2 391 153
Differanse bundne driftsfond		-31 270 350	-66 648 000		-67 464 000	4 069 076

NOTE 12 Avsetninger og bruk av avsetninger Investeringsregnskapet i henhold til 2B

	Regnskap/2014	Rev.budsjett/2014	Vedtatt budsjett/2014	Regnskap/2013
Brak av ubundne investeringsfond art 0948	Trondheim Kommune	-221 800 000	-118 800 000	-506 376 000
	Byutvikling	-21 800 000	-21 800 000	-76 376 000
	Regnsk.tekn. formål	-200 000 000	-97 000 000	-430 000 000
Avsetning til ubundne investeringsfond art 0548	Trondheim Kommune	2 654 281 427	2 475 700 000	571 183 073
	Byutvikling		30 000 000	
	Regnsk.tekn. formål*	2 654 281 427	2 445 700 000	571 183 073
Differanse ubundne investeringsfond		2 432 481 427	2 356 900 000	64 807 073
Brak av bundne investeringsfond art 0950/0958	Trondheim Kommune	-123 347 344	-111 000 000	-178 137 497
	Kultur og næring			-750 000
	Byutvikling			-73 481 821
	Organisasjon			-350 000
	Regnsk.tekn. formål	-123 347 344	-111 000 000	-103 555 676
Avsetning til bundne investeringsfond art 0550	Trondheim Kommune	154 911 779	78 000 000	136 126 542
	Kultur og næring	184 901		1 473 650
	Byutvikling	12 326 183		16 794 844
	Regnsk.tekn. formål	142 400 695	78 000 000	117 858 048
Differanse bundne investeringsfond		31 564 436	-33 000 000	-42 010 955

* Gjelder i hovedsak omklassifisering av anleggsmidler til omløpsmidler, pr. 01.09.2014. Se note 27

Regnskapsmessig mindreforbruk

Kapittel	Balansen	31.12.2014	01.01.2014	Endring
2.5950	Regnskapsmessig mindreforbruk drift	23.030.170	285.330.170	-262.300.000
2.5960	Udponert i investeringsregnskapet	0	0	0
SUM	Regnskapsmessig mindreforbruk	23.030.170	285.330.170	-262.300.000

• 23 mill i mindreforbruk gjelder tomtekjøp Utleira som skal utbetales i 2015

Driftsregnskapet 2014	Investeringsregnskapet 2014		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp
930	-261.800.000	930	-500.000
580	0	580	0
Differanse	-261.800.000		-500.000
			-262.300.000

4.13 NOTE 13 Strykninger (KRS nr 6 – 3.1.3 nr.3)

Ved avslutning av Trondheim kommunes regnskap for 2014 viste driftsregnskapet kr 0. Dette er et saldert resultat. Det er to situasjoner som kan oppstå når et driftregnskap er saldert i 0.

1. Regnskapet har vært gjenstand for strykninger i henhold til regnskapsforskriften § 9, 1 ledd.
2. Der er foretatt administrative disposisjoner utover det politiske vedtatte budsjettnivå.

I forbindelse med 2.tertial rapport 2014, ble det vedtatt en budsjettregulering knyttet til KPI justering. Bystyret (30.10.2014 sak 140/14) vedtok en generell avsetning til disposisjonsfond på 46,2 millioner kroner, med forbehold knyttet til størrelsen på beløpet. Følgende tekst er hentet fra sak 140/14:

”Om det reelt sett er mulig med en slik avsetning vet vi først ved regnskapsavslutningen. Regnskapstallene per utgangen av andre tertial viser at det ikke er økonomisk rom for å avsette midler til disposisjonsfond, og blir dette også resultatet ved årets slutt så går midlene med til å saldere regnskapet.”

Med denne bakgrunn ble det avsatt 13.562.547,- til disposisjonsfond og ikke 46,2 millioner kroner. Den reduserte avsetningen til disposisjonsfond på 32.473.453,- er å anse som en strykning i henhold til punkt 2. over.

4.14 NOTE 14 Opplysninger om egenkapitalkontoen (KRS nr 6 – 3.1.3 nr.8)

Endring av regnskapsprinsipp

Kommunal og regionaldepartementet fastsatte i 2008 endringer i regnskapsforskriften hvor det ble opprettet egen kontogruppe for endring av regnskapsprinsipp. Prinsippendringer som tidligere var ført mot daværende likviditetsreserve, som ble avviklet ved samme forskriftsendring, ble ført mot denne nye kontogruppen, konto 2.581.xxx.xxx. Det er ingen endring i regnskapsprinsipp for 2014.

2.581.xxx.xxx	År	Utgift	Inntekt
Feriepenger inkl arb.avg.	1992	135 931 271	
Påløpt rente	2000	19 902 337	
Kompensasjon for mva	1999		18 864 935
Varebeholdning	2001	5 375 563	
Obligasjoner ureal kurstap	2001	24 504 887	
Ressurskrevende tjeneste	2007		68 433 000
Endring påløpte renter		107 846 396	
Sum bokført mot likviditetsreserve		293 560 454	87 297 935
Konto for endring av regnskapsprinsipp viser		206 262 520	

4.15 NOTE 15 Kapitalkontoen (KRS nr 6 – 3.1.1 nr.7)

KAPITALKONTO PR 31.12.2014

KREDITPOSTER I ÅRET		DEBITPOSTER I ÅRET	
Saldo pr 01.01.2014	2.904.497.738,31		
Betalte avdrag på eksterne lån	578.876.209,10	Mottatte avdrag på boliglån	169.326.267,41
Aktivering av investeringer ERV	1.774.245.921,80	Oskar / Marthe sosiale lån	476.831,40
Aktivering av investeringer 2014	2.321.663.289,60	Urettmessig mottatt sosialhjelp	214.604,23
Aktivering av investeringer 2013 (Tilbakeføring)	-2.180.087.104,20	Avdrag Nidarøhallen	548.500,00
Avskrevet etableringslån og komm. garanterte lån	664.651,75	Avdrag fra Tr.heim Pirbad	5.979.200,00
Nye utlån til boligformål	276.023.495,85	Avdrag lån fra Tr.heim Kino AS	3.100.000,00
Egenkapitalinnskudd TKP	63.000.000,00	Kjøp aksjer andeler	422.896,40
Egenkapitalinnskudd KLP	3.021.857,00	Avdrag lån fra Tr.heim Parkering KF	6.904.818,00
Netto pensjonsforpliktelse SPK	24.143.059,00	Avdrag lån fra Pro Venture Seed	88.628,00
Netto pensjonsforpliktelse TKP	191.039.514,00	Avdrag lån fra Munkvollh BL	38.898,00
Arb.g.avg - netto pensj.forpl. SPK	3.404.171,00	Bruk av lånemidler	1.695.548.144,27
Arb.g.avg - netto pensj.forpl. TPK	26.936.571,00	Avdrag på panteobligasjoner	94.000,00
Utlån feiervesenet (biler)	1.365.353,60	Avskrivning av investeringer ERV	611.404.984,00
Anleggsobligasjoner Kraftfondet nedskrivning	76.500.000,00	Anleggsobligasjoner Kraftfondet	2.383.388.703,40
	6.065.294.727,81	Anleggsobligasjoner Kraftfondet - Kollfond	13.084.811,60
		Anleggsobligasjoner Kraftfondet - Kultfond	12.945.470,30
		Anleggsobligasjoner Kraftfondet - Nærfond	3.311.014,70
		Netto pensjonsforpliktelse KLP	5.956.555,00
		Arb.giver avgift - Netto pensj.forpliktelse KLP	849.780,00
		Saldo pr 31.12.2014	1.151.610.621,10
			6.065.294.727,81

4.16 NOTE 16

Investeringsoversikt (KRS nr 6 – 3.1.3 nr.5)

Spesifikasjon av investeringsregnskapet – delregnskaper

Alle tall i millioner (1.000.000) kroner

Regnskapspost (Kostra-art)	Kraftfondet	
	Regnskap i år	Regulert budsjett
L1 Investeringer anleggsmidler	0	0
L2 Utlån og forskutteringer (520:529)	200	300
L3 Avdrag på lån (510:519)	0	0
L4 Avsetninger (530:539+548:569)	2.646	2.446
* L5 Årets finansieringsbehov Sum(L1:L4)	2.846	2.746
L7 Bruk av lånemidler (910:919)	0	0
L8 Salg anleggsmidler (660:679)+929	-2.536	2.533
L9 Tilskudd til investeringer	0	0
L10 Kompensasjon for mva (729)	0	0
L11 Motatte avdr utlån (700:789+920:928)	0	-3
L12 Andre inntekter (600:659;900:909)	0	0
* L13 Sum ekstern finansiering Sum(L7:L12)	-2.536	-2.536
L14 Overført fra driftsregn. (970:979)	-109	-113
L15 Bruk av avsetninger (930:969)	-200	-97
** L16 Sum finansiering Sum(L12:L15)	-2.846	-2.746
*** L17 Udekket/udisponert (L5-L17)	0	0

Regnskapspost (Kostra-art)	Videreutlån startlån/ utbedringslån	
	Regnskap i år	Regulert budsjett
L1 Investeringer anleggsmidler	0	0
L2 Utlån og forskutteringer (520:529)	276	300
L3 Avdrag på lån (510:519)	166	160
L4 Avsetninger (530:539+548:569)	126	78
* L5 Årets finansieringsbehov Sum(L1:L4)	569	538
L7 Bruk av lånemidler (910:919)	-276	-300
L8 Salg anleggsmidler (660:679)+929	0	0
L9 Tilskudd til investeringer	0	0
L10 Kompensasjon for mva (729)	0	0
L11 Motatte avdr utlån (700:789+920:928)	-169	-127
L12 Andre inntekter (600:659;900:909)	0	0
* L13 Sum ekstern finansiering Sum(L7:L12)	-445	-427
L14 Overført fra driftsregn. (970:979)	0	0
L15 Bruk av avsetninger (930:969)	-123	-111
** L16 Sum finansiering Sum(L12:L15)	-569	-538
*** L17 Udekket/udisponert (L5-L16)	0	0

	Aksjer/andeler, egenkap.innskudd	988000
Regnskapspost (Kostra-art)	Regnskap i år	Regulert budsjett
L1 Investeringer anleggsmidler	0	0
L2 Utlån og forskutteringer (520:529)	67	65
L3 Avdrag på lån (510:519)	0	0
L4 Avsetninger (530:539+548:569)	0	0
* L5 Årets finansieringsbehov Sum(L1:L4)	67	65
L7 Bruk av lånemidler (910:919)	0	0
L8 Salg anleggsmidler (660:679)+929	-8	0
L9 Tilskudd til investeringer	0	0
L10 Kompensasjon for mva (729)		
L11 Motatte avdr utlån (700:789+920:928)	0	0
L12 Andre inntekter (600:659;900:909)	0	0
* L13 Sum ekstern finansiering Sum(L7:L12)	-8	0
L14 Overført fra driftsregn. (970:979)	-59	-65
L15 Bruk av avsetninger (930:969)	0	0
** L16 Sum finansiering Sum(L12:L15)	-67	-65
*** L17 Udekket/udisponert (L5-L16)	0	0

	Utlån bykassen	981900
Regnskapspost (Kostra-art)	Regnskap i år	Regulert budsjett
L1 Investeringer anleggsmidler	0	0
L2 Utlån og forskutteringer (520:529)	7	18
L3 Avdrag på lån (510:519)	0	14
L4 Avsetninger (530:539+548:569)	17	0
* L5 Årets finansieringsbehov Sum(L1:L4)	24	32
L7 Bruk av lånemidler (910:919)	-7	-18
L8 Salg anleggsmidler (660:679)+929	0	0
L9 Tilskudd til investeringer	0	0
L10 Kompensasjon for mva (729)	0	0
L11 Motatte avdr utlån (700:789+920:928)	-17	-14
L12 Andre inntekter (600:659;900:909)	0	0
* L13 Sum ekstern finansiering Sum(L7:L12)	-24	-32
L14 Overført fra driftsregn. (970:979)	0	0
L15 Bruk av avsetninger (930:969)	0	0
** L16 Sum finansiering Sum(L12:L15)	-24	-32
*** L17 Udekket/udisponert (L5-L16)	0	0

	Udekket/udisponert	
Regnskapspost (Kostra-art)	Regnskap i år	Regulert budsjett
L1 Investeringer anleggsmidler	0	0
L2 Utlån og forskutteringer (520:529)	0	0
L3 Avdrag på lån (510:519)	0	0
L4 Avsetninger (530:539+548:569)	0	0
* L5 Årets finansieringsbehov Sum(L1:L4)	0	0
L7 Bruk av lånemidler (910:919)	0	0
L8 Salg anleggsmidler (660:679)+929	0	0
L9 Tilskudd til investeringer	0	0
L10 Kompensasjon for mva (729)	0	0
L11 Motatte avdr utlån (700:789+920:928)	0	0
L12 Andre inntekter (600:659;900:909)	0	0
* L13 Sum ekstern finansiering Sum(L7:L12)	0	0
L14 Overført fra driftsregn. (970:979)	0	0
L15 Bruk av avsetninger (930:969)	0	0
** L16 Sum finansiering Sum(L13:L15)	0	0
*** L17 Udekket/udisponert (L5-L16)	0	0

	Investeringsprosjekter	969100
Regnskapspost (Kostra-art)	Regnskap i år	Regulert budsjett
L1 Investeringer anleggsmidler	2.406	2.616
L2 Utlån og forskutteringer (520:529)	1	0
L3 Avdrag på lån (510:519)	0	0
L4 Avsetninger (530:539+548:569)	21	30
* L5 Årets finansieringsbehov Sum(L1:L4)	2.427	2.646
L7 Bruk av lånemidler (910:919)	-1.420	-1.548
L8 Salg anleggsmidler (660:679)+929	-187	-188
L9 Tilskudd til investeringer	-109	-113
L10 Kompensasjon for mva (729)	-246	-260
L11 Motatte avdr utlån (700:789+920:928)	-271	-365
L12 Andre inntekter (600:659;900:909)	-10	0
* L13 Sum ekstern finansiering Sum(L7:L12)	-2.243	-2.474
L14 Overført fra driftsregn. (970:979)	-162	-149
L15 Bruk av avsetninger (930:969)	-22	-22
** L16 Sum finansiering Sum(L13:L15)	-2.427	-2.646
*** L17 Udekket/udisponert (L5-L16)	0	0

Investeringsprosjekter med sum over 15 millioner kroner, siste 2 år

Oversikten viser alle investeringsprosjekter 2013 og 2014 med samlet sum over 15 millioner kroner, de siste to år. Alle beløp i millioner kroner.

Prosjektnr	Prosjektnavn	2013	2014	Sum
90201404	Lade allé 80, velfer	183,53	80,26	263,79
90103757	Åsveien skole, planl	95,31	121,01	216,33
90859641	Sluppen brannstasjon	112,76	63,00	175,76
94534022	Inv.tilskudd til Kir	79,28	80,78	160,06
90103061	Spongdal skole, ny s	87,80	53,68	141,48
90859631	Nyhavna brannstasjon	13,88	73,26	87,14
90101211	Brundalen barneskole	3,94	76,36	80,31
92785010	Lillebyområdet	0,30	76,47	76,78
92300307	E204 Benna vbh - Hol	47,11	24,75	71,85
94969905	94969905	0,00	63,82	63,82
90152481	Nye Aastahagen bhg	30,38	32,96	63,34
90153524	Tiriltoppen bhg, reh	19,79	33,37	53,16
94113642	Dragvoll helse- og v	50,19	1,82	52,01
90103802	Åsveien skole, idret	15,54	35,86	51,40
90151921	Kristiansten festnin	12,53	34,79	47,33
92420720	Ladebekken kulvert t	4,71	41,52	46,23
94113638	Lade Allè 80	1,95	41,93	43,88
90103003	Solbakken sk, ventil	5,87	31,44	37,31
94211906	Nytt Lønn/HR-system	12,56	24,52	37,07
90103062	Spongdal sk. idretts	22,99	13,15	36,14
92781505	Erverv Selsbakkveien	0,00	35,57	35,57
90101057	Bispehaugen skole, e	1,95	32,90	34,85
92300309	E202 Benna vannb. An	3,67	30,88	34,55
94211985	Tk-nett utbygging	5,60	28,27	33,87
90251309	Leangen kunstisbane,	2,25	30,54	32,79
92300310	E201 Adkomst inntak	13,86	17,86	31,72

92782301	Erstatningsboliger	-22,83	54,01	31,18
90151761	Øvre Jakobsli bhg	18,72	11,20	29,92
90251056	Granåsen, kulvert sk	18,10	11,31	29,41
90151531	Grilstadjæra barneh	26,85	0,71	27,56
90551021	Aasta Hansteens vei	1,38	23,20	24,58
90201671	Persaunet hvs, m.stu	1,97	22,05	24,03
92529910	Heggstadmoen deponi,	0,02	23,95	23,97
92420390	Bytekn Fossumdalen	18,37	4,61	22,98
92529943	Avfallssug Ranheim,	19,79	3,12	22,91
90555001	Tonstadbrinken 20	21,89	0,84	22,73
90651502	Leüthenhaven, forpro	5,74	16,91	22,64
92300319	Rør og bend etappe 2	22,28	0,06	22,34
90151733	Ilsvika bhg, permene	20,78	0,79	21,57
90152032	Ladesletta bhg, perm	21,54	0,00	21,55
94534902	Erverv grunn nye gra	18,64	2,62	21,26
90151573	Haukåsen bhg, rehab	20,89	0,25	21,14
92741004	Grilstadjæra småbåt	10,18	10,50	20,67
90455671	Ingeborg Ofstads vei	0,88	19,74	20,61
90201672	Persaunet HVS, omleg	10,13	8,72	18,85
90255011	Breidablikk rekkeføl	9,80	8,22	18,02
94112710	Spongdal skole - nyb	0,32	17,36	17,68
90859612	Sandmoen, bygg for Y	0,00	16,57	16,57
92320396	Renovering vannledni	0,26	15,72	15,99
92420615	Selsbakk sandfang	0,94	14,86	15,80
90553201	Osloveien 155, ombyg	13,22	2,50	15,72
90859601	Nye brannstasjoner f	0,66	14,84	15,51
90859621	Ranheim brannstasjon	14,72	0,67	15,38

4.17 NOTE 17

Selvkost (KRS nr 6 – 3.2.3 nr.9)

Avgiftsbalansen for tjenestene vann, avløp, renovasjon, feiing og slam

Fra og med regnskapsåret 2003 er kommunene pålagt å sette opp en etterkalkyle for selvkosttjenester. Kalkylene er beregnet i henhold til retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalings-tjenester, utgitt av Kommunal- og regionaldepartementet februar 2014 (H-3/14) *Retningslinjer selvkost*.

Nedenfor er det satt opp en kalkyle basert på regnskap 2014 som tilfredsstiller dette kravet for de aktuelle tjenestene.

Tabell 1 Kalkyleoversikt selvkosttjenestene vann, avløp, renovasjon, feiing og slam 2014

	Vann	Avløp	Renovasjon	Feiing	Slam
Direkte driftsutgifter	89.377.085	99.139.393	146.610.912	10.493.802	3.166.250
Indirekte driftsutgifter	7.255.378	9.428.476	746.136	679863	30.126
Avskrivninger	34.184.562	44.553.741	2.016.096	594.733	0
Kalkulatorisk rentekostnad	26.060.298	26.661.288	1.403.647	168.957	0
Sum utgifter (Gebyrgrunnlag)	156.877.323	179.782.898	150.776.611	11.937.355	3.196.376
Gebyrinntekter	141.832.829	173.415.401	109.768.629	9.978.518	4.039.230
Renter selvkostfond	1.090.321	2.631.346	969.235	38.408	34.127
Andre inntekter	9.394.661	20.351.988	22.370.594	42.000	428.539
Sum Inntekter	152.317.811	196.398.735	133.108.458	10.058.926	4.501.896
Resultat før avsetninger	-4.559.512	16.615.238	-17.668.331	-1.878.429	1.305.519
Avsetning til fond		-16.615.238			-1.305.519
Bruk selvkostfond	4.559.512		17.668.331	1.878.429	
Resultat etter avsetning	0	0	0	0	0

Skyggeregnskap fond

IB selvkostfond	45.601.653	92.129.758	45.638.804	2.393.641	632.974
Netto avsetning	-4.559.512	16.615.238	-17.668.331	-1.878.429	1.305.519
Oppretting feil i fjorårets kalkyle					
UB selvkostfond	41.042.141	108.744.996	27.970.473	515.212	1.938.493
Renter selvkostfond	1.090.321	2.631.346	969.235	38.408	34.127

Tall i hele kr.

Forutsetninger

Rentesats som skal benyttes for kalkulatoriske renter og renter selvkostfond er fem årig SWAP-rente med et tillegg på 0,5 prosent. For 2014 er SWAP renten på 2,19 prosent, og det er derfor benyttet 2,69 prosent som rentesats i etterkalkylen. Grunnlaget for avskrivningene er akkumulert anskaffelseskost. Kalkulatoriske renter er beregnet av gjennomsnittet av eiendomsverdien (snitt av inngående balanse og utgående balanse).

Negative selvkostfond

En endring i regnskapsforskriften i 2008 medførte at det ikke lenger ble lov til å ha negative selvkostfond stående uoppgjort ved regnskapslutt. Trondheim kommune har ikke hatt negative selvkostfond de to siste regnskapsårene.

Særlige forhold

I forbindelse med utarbeidelsen av etterkalkylen for selvkostområdene i 2014 avdekket rådmannen en logisk feil knyttet til beregningen av byggelånsrenter. Det er ikke snakk om beløp av vesentlig størrelse og feilen er rettet i selvkostkalkylen for 2014. Feilen har også regnskapsmessig effekt i selvkostkalkylen for perioden 2009-2013. Rådmannen vil rekalkulere kalkylene for denne perioden og foreta en beløpsmessig korleksjon i forbindelse med utarbeidelsen av etterkalkylen for selvkostområdene i 2015.

Selvkostfeltene byggesaksbehandling, 1 del planbehandling og oppmålingsarbeider etter matrikkelloven

I tillegg til de tradisjonelle selvkostfeltene innenfor VAR-området gjelder de samme prinsippene for gebyrfastsettelse for byggesaksbehandling, 1. del planbehandling og oppmålingsarbeider etter matrikkelloven. Kommunen har anledning til å kreve gebyrer knyttet til behandlingen av slike saker, men hvis inntektene er høyere enn kostnadene er det krav om avsetning til fond slik at overskuddet på disse inntektene ikke brukes til kommunens øvrige aktiviteter. Kommunen har lov til å subsidiere disse områdene hvis den ønsker det.

Tabell 1 Oversikt regnskapsresultat selvkostområdene 1.del planbehandling, byggesaksbehandling og delesaker etter matrikkelloven

	1.del planbehandling	Byggesaksbehandling	Delesaker etter matrikkelloven
Direkte driftsutgifter	7.573.429	39.562.840	9.063.365
Indirekte driftsutgifter	1.618.965	5.924.832	1.852.793
Avskrivninger	29.103	163.851	26.678
Kalkulatorisk rentekostnad	3.327	18.731	3.050
Sum utgifter (Gebyrgrunnlag)	9.224.824	45.670.254	10.945.886
Gebyrinntekter	9.564.691	32.531.942	11.471.136
Renteinntekter selvkostfond	87.865	540.458	119.791
Andre inntekter		3.677.334	440.781
Sum Inntekter	427.731	36.794.734	12.031.708
Resultat før avsetninger	427.731	-8.920.519	1.085.821
Avsetning til fond	-427.731	0	-1.085.821
Bruk selvkostfond	0	8.920.519	0
Resultat etter avsetning	0	0	0
Skyggeregnskap fond			
IB selvkostfond	3.096.421	24.821.866	3.970.168
Netto avsetning	427.731	-8.920.519	1.085.821
Oppretting feil i fjorårets kalkyle	0	0	0
UB selvkostfond	3.524.152	15.901.347	5.055.989
Renter selvkostfond	87.865	540.458	119.791

Alle tall i hele kroner

4.18 NOTE 18

Usikre forpliktelser og hendelser etter balansedagen (KRS nr 6 – 3.1.2 nr.2)

Trondheim kommune er i tvist med Rambøll knyttet til endringsmeldinger og fakturaer på MeTroVann-prosjektet. Det har vært forsøkt forhandlinger mellom partene for å komme fram til en minnelig ordning. Det har ikke lyktes, og Trondheim kommune er stevnet av Rambøll. Partene vil forsøke å komme til enighet ved en såkalt utenomrettslig megling i løpet av våren 2015 (endelig dato for megling er ikke fastsatt ennå). Der som dette ikke lykkes vil det bli retts sak. Denne er berammet til høsten 2015. Omtvistede fakturaer er ikke med i regnskapet 2014, og det er ikke foretatt avsetning for eventuelle framtidige forpliktelser.

4.19 NOTE 19

Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster og transaksjoner (KRS nr 6 – 3.1.3 nr.2)

Ressurskrevende brukere er anordnet med 200 millioner kroner inntekt i driftsregnskapet 2014

Til private barnehager utbetales det tilskudd i henhold til kommunale barnehagers budsjett i gjennom året. Når regnskapet for kommunale barnehager foreligger beregnes virkelig tilskudd for 2014, som utbetales i påfølgende år. Det er anordnet 5,296 millioner kroner i kostnader i driftsregnskapet 2014 for denne utbetalingen.

I 2014 ble det fastsatt ny kommunal standard (KRS11) som gir retningslinjer for regnskapsmessig behandling av finansielle eiendeler og forpliktelser. KRS 11 har virkning fra og med regnskapsåret 2014.

Det er i løpet av 2014 (frem til omklassifisering 1.9.2014) kjøpt fire obligasjoner for til sammen 200 millioner kroner som opprinnelig ble klassifisert som finansielle anleggsmiddel. I tillegg har det i 2014 vært ekstraordinære forfall/uttrekk på obligasjoner på til sammen 527 millioner kroner. I tillegg er 2 009 millioner kroner omklassifisert fra finansielt anleggsmiddel til omløpsmiddel med kontantstrømsikring per 1.9.2014. For detaljer se note 27.

4.20 NOTE 20

Virkning av endring av regnskapsprinsipper, regnskapsestimater og korrigerings av tidligere års feil(KRS nr 6 – 3.1.2 nr 1)

I 2014 ble det fastsatt ny kommunal standard (KRS11) som gir retningslinjer for regnskapsmessig behandling av finansielle eiendeler og forpliktelser. KRS 11 har virkning fra og med regnskapsåret 2014. Rådmannen har per 1.9.2014 omklassifisert TKKs portefølje av finansielle instrumenter, som tidligere har vært

klassifisert som anleggsmidler, til omløpsmidler. Se note 27 hvor det beskrives nærmere og gis detaljer. Det har ikke vært andre endringer av regnskapsprinsipp.

I 2014 har det ikke vært vesentlige endringer av regnskapsestimater.

Tidligere års feil (KRS nr 6 – 3.1.2 nr 1)

Ekstraordinære renteinntekter TKK i 2014 på 2,8 millioner kroner feilaktig kostnadsført i 2013.

4.21 NOTE 21
Eiendeler, gjeld og EK overdratt til KF ved etablering. Eiendeler, gjeld og EK mottatt fra KF ved avvikling (KRS nr 6 – 3.1.2 nr 5)

Det er ikke foretatt etablering eller avvikling av KF i 2014.

4.22 NOTE 22
Mellomværende med KF/§27 (KRS nr 6 – 3.1.1 nr. 4)

Kortsiktige fordringer

Alle tall i millioner (1.000.000) kroner

Tall fra årsregnskapet:	2014	2013	Endring	Endring i %
213-17 Kortsiktig fordringer (1)	19,002	1,138	17,864	1570 %
Består av følgende hovedposter:				
- Fordringer kommunale krav (2)	0,060	0,400	- 0,340	- 85 %
- Fordringer kommunale krav (3)	4,322	0,000	4,322	
- Andre korts. fordringer inkl mva	0,294	0,738	-0,444	- 60 %
Budsj. overskudd fra Trondheim parkering	14.325	14,325		

- (1) Inkl. fakturerte renter og avdrag lån (betalt 8.1.2015), se også (3)
- (2) Endringen skyldes normale variasjoner i fordringsmassen
- (3) Fakturerte renter og avdrag lån (betalt 8.1.2015)

Kortsiktig gjeld

Alle tall i millioner (1.000.000) kroner

Tall fra årsregnskapet:	2014	2013	Endring	Endring i %
232-238 Kortsiktig gjeld	0,662	1,085	-0,423	- 39 %
Består av følgende hovedposter:				
- Leverandørgjeld	0,662	1,085	-0,423	- 39 %

Langsiktige fordringer egne foretak

Alle tall i millioner (1.000.000) kroner

Selskap	Utlån 31.12.2014	Utlån 1.1.2014
Trondheim Parkering KF	116	116

Kortsiktige fordringer og gjeld egne foretak

Alle tall i millioner (1.000.000) kroner

Stavne Arbeid og Kompetanse KF	
Kortsiktige fordringer:	0,102
Kortsiktig gjeld:	0,073

Trondheim Parkering KF	
Kortsiktige fordringer:	4,575
Kortsiktig gjeld:	0,589
Budsjett overskudd	14,325

4.23 NOTE 23 Overføring til/fra § 27- samarbeid (KRS nr 6 – 3.1.1 nr. 9)

Det er ikke foretatt overføring til/fra §27-samarbeid i 2014.

4.24 NOTE 24

Kortsiktig gjeld og kortsiktig fordringer for Trondheim kommune utenom Kommunale Foretak (KF)

Trondheim kommune har til en hver tid kortsiktig gjeld og kortsiktig fordringer, under følger en oversikt på områdene, når kommunale foretak er trukket i fra.

Kortsiktig gjeld

Alle tall i millioner (1.000.000) kr

	2014	2013	Endring	Endring i %
Total	2 328	2 224	-104	-4
- Kortsiktig gjeld KF	1	1	0	0
Kortsiktig gjeld ex KF	2 327	2 223	-104	-4

De vestentligste gjeldspostene er

	2014	2013	Endring	Endring i %
Leverandørgjeld	603	640	-37	-6
Feriepenger	577	549	-28	-5
Utgående mva	424	239	-185	-77

Kortsiktige fordringer

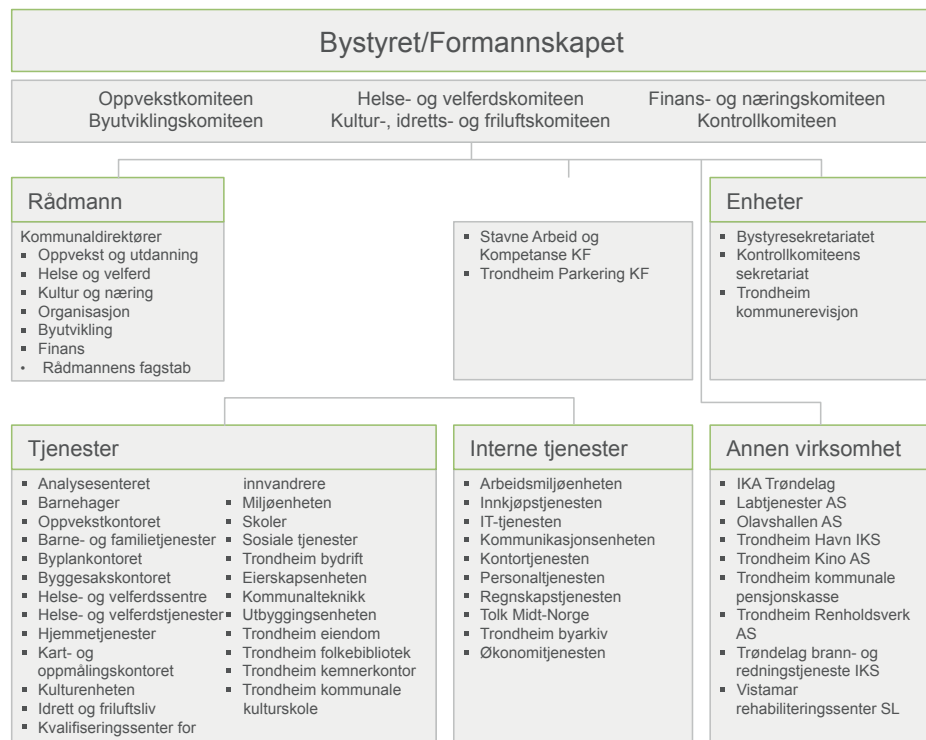
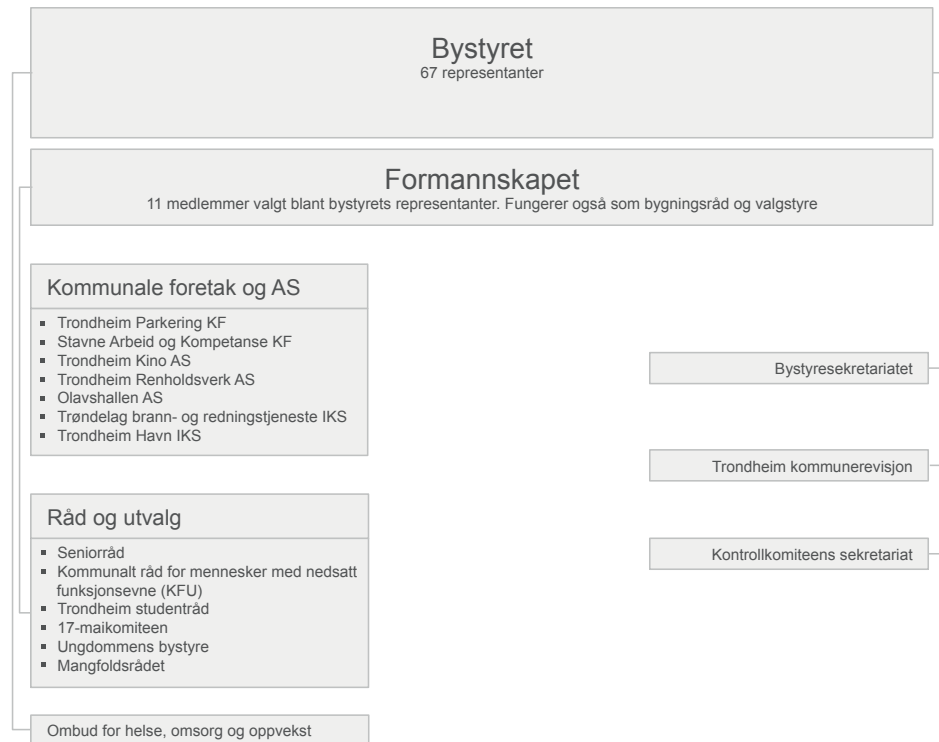
Alle tall i millioner (1.000.000) kr

	2014	2013	Endring	Endring i %
Total	1 525	1 317	-208	-16
- kortsiktig fordring KF	19	1	-17	-1700
Kortsiktig fordring ex KF	1 506	1 316	-190	-14

De vesentligste postene på kortsiktige fordringer

	2014	2013	Endring	Endring i %
Inngående mva	522	316	-206	-65
Kundefordringer	417	433	16	4

4.25 NOTE 25 Organisasjonskart

4.26 NOTE 26 Interkommunale selskaper (KRS nr 6 – 3.1.3 nr. 1)

I henhold til § 3 i lov om interkommunale selskaper av 29.1.1999 har deltakerkommunene ubegrenset ansvar for en prosent-eller brøkdel av selskapets forpliktelser, slik at delene til sammen skal utgjøre selskapets samlede forpliktelser. Hovedregelen er at deltakerkommunene har ansvar for selskapets forpliktelser i henhold til eierandel.

En selskapskreditor må først gjøre sitt krav gjeldende mot selskapet. Dersom kreditor ikke oppnår dekning av selskapet innen 14 dager regnet fra påkrav, kan kreditor kreve den enkelte deltakeren direkte for deltakerens andel av forpliktelsen. En deltaker som helt eller delvis har dekket en fordring på selskapet, kan straks søke tilbake sitt utlegg av selskapet.

Trondheim kommune har eierandeler i følgende selskaper etter lov om interkommunale selskaper:

Trondheim Havn IKS

Trondheim Havn var opprinnelig en kommunal havn med regnskap adskilt fra kommunens ordinære regnskap iht havnelovens bestemmelser. Trondheim Havn var en periode organisert som et interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27, men er fra 1.1.2006 organisert som et IKS etter lov om interkommunale selskaper.

Eierforholdet er pr 31.12.2014 slik:

- Trondheim (77,87 %)
- Verdal (8,17 %)
- Levanger (5,40 %)
- Orkdal (4,25 %)
- Steinkjer (2,10 %)
- Stjørdal (1,87 %)
- Leksvik (0,30 %)
- Malvik (0,01 %)
- Verran (0,01 %)
- Frosta (0,01 %)
- Inderøy (0,01 %)

Kommunenes eierandeler er basert på enighet mellom selskapsdeltakerne, og er inntatt i selskapsavtalen av 21.05.2012.

Nøkkeltall (tall i 1000 kr):

	Totalt iht regnskap (*)	Andel Trondheim kommune
Innskutt egenkapital	650 921	506 872
Total egenkapital	793 215	617 677
Sum gjeld	69 765	54 326

*) Basert på regnskap for Trondheim havn IKS 2013.

Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS

Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS ble etablert pr 01.01.2008 gjennom et samarbeid mellom Trondheim, Malvik og Klæbu kommune. Selskapet er senere utvidet først ved at også Leksvik og Rissa kommune ble tatt opp som deltakere i selskapet fra 01.04.2011. I 2012 ble selskapet ytterligere utvidet ved at Oppdal og Rennebu kommune kom inn som deltagere.

Eierforholdet er pr 31.12.2014 slik:

- Trondheim kommune (82,3 %)
- Malvik kommune (6,0 %)
- Klæbu kommune (2,7 %)
- Leksvik kommune (1,6 %)
- Rissa kommune (3,0 %)
- Oppdal kommune (3,1 %)
- Rennebu kommune (1,2 %)

Nøkkeltall (tall i 1000 kr):

	Totalt ihht regnskap *)	Andel Trondheim kommune
Kapitalkonto (negativ)	-83.751	-68.927
Kapitalkonto ekskl pensjon	29.326	24.135
Total egenkapital (negativ)	-77.909	-64.119
Sum gjeld **)	436.868	359.542

*) Basert på regnskap 2013 for Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS.

**) Hovedsakelig pensjonsforpliktelse

IKA Trøndelag IKS

Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS er en interkommunal virksomhet som er opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999. Fylkeskommunene og kommuner i Nord- og Sør-Trøndelag og interkommunale selskaper og foretak kan være deltakere i selskapet.

Selskapets formål fremgår av selskapsavtalen § 4:

”Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser. Selskapet skal kunne fungere som arkivdepot for eiernes papirbaserte og elektroniske arkiver og sørge for at materialet blir gjort tilgjengelig for offentlig bruk, forskning og andre administrative og kulturelle formål”.

Trondheim kommune ble medeier i IKA Trøndelag IKS i 2008. Selskapet har hatt flere utvidelser med nye eierkommuner siden 2008.

Eierforholdet er pr 31.12.2014 slik:

- Agdenes kommune (1,25 %)
- Bjugn kommune (1,73 %)
- Frosta kommune (1,41 %)
- Frøya kommune (1,70 %)
- Grong kommune (1,38 %)
- Hemne kommune (1,69 %)
- Hitra kommune (1,71 %)
- Holtålen kommune (1,30 %)
- Høylandet kommune (1,17 %)
- Inderøy kommune (1,94 %)
- Klæbu kommune (1,86 %)
- Leksvik kommune (1,58 %)
- Levanger kommune (2,71 %)
- Lierne kommune (1,19 %)
- Malvik kommune (2,41 %)
- Meldal kommune (1,65 %)
- Melhus kommune (2,54 %)
- Meråker kommune (1,39 %)
- Midtre Gauldal kommune (1,88 %)
- Namsskogan kommune (1,10 %)
- Oppdal kommune (1,94 %)
- Orkdal kommune (2,34 %)
- Os kommune (1,31 %)
- Osen kommune (1,12 %)
- Rennebu kommune (1,41 %)
- Rissa kommune (1,92 %)
- Roan kommune (1,11 %)
- Røros kommune (1,83 %)
- Røyrvik kommune (1,02 %)
- Selbu kommune (1,67 %)
- Skaun kommune (1,96 %)
- Snillfjord kommune (1,11 %)
- Snåsa kommune (1,33 %)
- Steinkjer kommune (2,83 %)
- Stjørdal kommune (2,87 %)
- Trondheim kommune (17.56 %)
- Tydal kommune (1.09 %)
- Verdal kommune (2.49 %)
- Ørland kommune (1.78 %)
- Åfjord kommune (1.51 %)
- Nord-Trøndelag fylkeskommune (5.91 %)
- Sør-Trøndelag fylkeskommune (10.30 %)

Nøkkeltall (tall i 1000 kr):

	Totalt ihht regnskap *)	Andel Trondheim kommune
Innskutt driftstilskudd	13 152	2 309
Total egenkapital	7 931	1.393
Sum gjeld	6 794	1.193

*) Basert på regnskap for IKA Trøndelag IKS 2013.

4.26 NOTE 27

Trondheim kommunes kraftfond (TKK)

Drifts- og balanseregnskap med tilhørende noter

NOTE 27A:

Drifts- og balanseregnskap

Tabell 1 Driftsregnskap

Poster	Regnskap 31.12.2014	Korrigert budsjett 2014	Opprinnelig budsjett 2014	Regnskap 31.12.2013
Driftsinntekter	0,0	0,0	0,0	0,0
Driftskostnader	4,6	6,3	6,3	-5,3
Driftsresultat	-4,6	-6,3	-6,3	-5,3
Finansinntekter	300,4	286,5	286,5	419,4
Finansutgifter	-4,2	0,0	0,0	-2,9
Netto finansposter	296,3	286,5	286,5	416,6
Årsoverskudd TKK	291,7	280,2	280,2	411,3

Merknad 1: Driftsutgifter

Driftskostnadene i TKK er i 2014 er noe lavere enn driftskostnadene i 2013. Dette skyldes blant annet bruk av eksterne konsulenter i 2013.

Merknad 2: Finansinntekter

Finansinntekter omfatter renteinntekter, utbytte og realiserte og urealiserte gevinster fra finansielle instrumenter.

TKKs investeringer i utenlandske fondsobligasjoner er bokført i henhold til prinsippet om bruttobokføring. TKK både betaler og mottar rentekuponger i utenlandsk valuta. Nettoeffekten av disse transaksjonene i utenlandsk er null, og både rentekostnaden og renteinntekten bokføres som separate transaksjoner på konto for renteinntekter. I tillegg mottar TKK rente i norske kroner gjennom en rente-valuta swap knyttet til de utenlandske fondsobligasjonene.

Det er bokført ekstraordinære inntekter for om lag 2,8 millioner kroner i 2014. Dette har sammenheng med at det i 2013, feilaktig, ble gjort en kostnadsføring på 2,8 millioner kroner.

Merknad 3: Feil i skattebehandlingen i KLP AksjeNorge Indeks

Per medio mars 2014 har KLP Fondsforvaltning AS gjort rådmannen oppmerksom på at skattegrunnlaget i aksjefondet KLP Aksje Norge Indeks har vært satt for lavt og at fondet som en følge av dette har betalt for lite skatt. Dette er en akkumulert feil som kan relateres til perioden 2008 til 2014. Andelsverdiene har dermed vært satt noe for høyt i hele den angitte perioden, og KLP har korrigert for dette fra og med 12. mars 2014. For TKKs andeler i fondet innebærer dette netto en verdireduksjon på rundt 0,15 prosent, tilsvarende 0,49 millioner kroner per 12.3.2014. KLP har imidlertid kompensert dette ved at Trondheim kommune har mottatt andeler til en verdi av 0,43 millioner kroner.

Merknad 4: Finansutgifter

Finansutgiftene skyldes urealiserte kurstap i aktivaklassen "andre" (0,3 millioner kroner), urealiserte tap knyttet til omløpsmidler (1,6 millioner kroner) og kostnadsføring knyttet til amortisering av overkursfond. I tillegg er det bokført realisert tap i forbindelse med at tre obligasjoner gikk til forfall i løpet av 2014.

Merknad 5: Netto finansposter (nominell avkastning)

Årets nominelle avkastning i TKK utgjør 296,3 millioner kroner og er om lag 10 millioner kroner høyere enn budsjettert nominell avkastning for 2014.

Merknad 6: Disponering av årets nominelle avkastning

Årets nominelle avkastning i TKK disponeres i henhold til punkt 1.6.2 i TKKs vedtekter. Bystyret vedtok i forbindelse med behandlingen av sak 36/12 "Alternativ anvendelse av midlene i Trondheim kommunes kraftfond (TKK)" at TKKs avkastning skal benyttes etterskuddsvis. Fra 2013 har disposisjonsfondet vært av en slik størrelse at det har vært mulig å håndtere utbytte fra TKK med en etterskuddsmodell.

Avkastningen i 2014 avsettes til disposisjonsfond, mens det utbyttet som går til bykassen og de tre fondene tas fra tidligere oppsparte midler i disposisjonsfondet.

I forbindelse med avleggelse av regnskapsrapport for andre tertial 2014 (jf. bystyresak 140/14) ble anslaget for TKKs KPI-avsetning nedjustert med 46,2 millioner kroner. Samtidig ble det vedtatt å avsette 46,2 millioner kroner mer enn opprinnelig budsjettert til disposisjonsfond. I rådmannens innstilling ble det imidlertid også presisert at det var usikkert hvorvidt det var tilstrekkelig økonomisk handlefrihet til å avsette disse midlene til disposisjonsfond og at dette først kan avgjøres ved regnskapsavslutningen per 31.12.2014. Ved årsslutt er det avsatt 121,1 millioner kroner til disposisjonsfond i tråd med opprinnelig budsjett. Faktisk KPI endte på 1,68 prosent, noe som innebærer at den endelige KPI-avsetningen ble redusert med ytterligere 3,7 millioner kroner. For at realverdien av TKK skal opprettholdes, avsettes derfor 109,5 millioner kroner til TKK, fordelt på grunnkapital og bufferkapital i tråd med bestemmelsene i TKKs vedtekter. Realavkastning utover dette ble benyttet til saldering av driftsregnskap og en generell avsetning til disposisjonsfond.

Tabell 2 Beskrivelse av fordelt nominell avkastning (millioner kroner)

	Regnskap 31.12.2014	Korrigert bud- sjett 2014	Opprinnelig budsjett 2014
Nominell avkastning	296,3	286,5	286,5
Driftskostnader	4,6	6,3	6,3
Avsatt KPI	109,5	113,2	159,2
Avsatt til disposisjonsfond; drift og investering i 2015	115,8	159,7	115,8
Avsatt til disposisjonsfond; kulturfond, næringsfond og kollektivfond i 2015	5,3	7,3	5,3
Saldering av driftsregnskapet	47,5	0,0	0,0
Generell avsetning til disposisjonsfond	13,6	0,0	0,0

Kraftfondet, kulturfondet, næringsfondet og kollektivfondet (grunnkapitalen) forvaltes og rapporteres som én portefølje, jf. kapittel 1.1.3 i TKKs vedtekter. I henhold til denne bestemmelsen skal det også gjøres en oppstilling av de ulike fondenes balanseverdi samt andel av årsresultatet.

Tabell 3 Disponering av nominell avkastning i TKK (millioner kroner)

Nominell avkastning TKK (netto finansposter)	296,3
Disponert: Driftskostnader	4,6
Disponert: KPI avsetning til grunnkapital kraftfondet	99,9
Disponert: KPI avsetning til bufferkapital	5,0
Disponert: KPI avsetning til kollektivfondet	2,0
Disponert: KPI avsetning til kulturfondet	2,0
Disponert: KPI avsetning til næringsfondet	0,5
Disponert: Avsatt disposisjonsfond til utbytte for drift og investering i Trondheim kommune i 2015	115,8
Disponert: Avsatt disposisjonsfond til utbytte for kulturfondet i 2015	2,4
Disponert: Avsatt disposisjonsfond til utbytte for næringsfond i 2015	0,6
Disponert: Avsatt disposisjonsfond til utbytte for kollektivfondet 2014	2,4
Realavkastning ut over budsjett	61,1

Balanseregnskap pr 31.12.2014 (millioner kroner)

Aktiva

Eiendeler	31.12.2014	31.12.2013
Anleggssobligasjoner (note 27 B)	75,0	2 087,8
Aksjer TrønderEnergi AS (note 27 B)	446,6	446,6
Egenkapitalinnskudd i TKP (note 27 B)	400,0	400,0
Obligasjonsforetakene (note 27 B)	0,0	323,5
Sum anleggsmidler	921,6	3 257,9
Bank	1 207,8	1 287,9
Obligasjoner (note 27 C)	1 672,0	1 417,1
Obligasjoner med kontantstrøm sikring (note 27 D)	2 084,2	0,0
Aksjer og andeler (note 27 E)	754,0	694,8
Påløpte, ikke forfalte renter	71,0	77,9
Eiendom (note 27 E)	100,9	100,6
Hedgefond og Private Equity (note 27 E)	22,6	22,3
Interimskonto	1,2	1,3
Overkurs obligasjoner med kontantstrømsikring	2,5	3,7
Sum omløpsmidler	5 916,2	3 605,7
Sum eiendeler	6 837,8	6 863,6

Passiva

Gjeld og egenkapital	31.12.2014	31.12.2013
Kraftfondet inkl KPI	6 047,8	5 947,8
Kulturfondet inkl KPI	121,0	119,0
Næringsfondet inkl KPI	30,9	30,4
Kollektivfondet inkl KPI	122,2	120,2
Sum grunnkapital i TKK	6 321,9	6 217,4
Bufferkapital inkl KPI	305,0	300,0
Sum egenkapital	6 626,9	6 517,4
Finansielle derivatavtaler (note 27 C)	19,9	19,9
Mellomværende bykassen	1,5	7,5
Underkurs obligasjoner med kontantstrømsikring	7,4	10,0
Disponert avkastning fra TKK	121,1	162,1
Udisponert avkastning fra TKK	61,1	146,7
Sum gjeld	210,9	346,2
Sum gjeld og egenkapital	6 837,8	6 863,6

Merknad 7: omklassifisering av finansielle anleggsmidler

Styret i GKRS har i mai 2014 fastsatt en ny kommunal standard (KRS 11) som gir retningslinjer for regnskapsmessig behandling av finansielle eiendeler og forpliktelser. KRS 11 har virkning fra og med regnskapsåret 2014. Formålet med KRS 11 er å tydeliggjøre regnskapsmessig behandling av alle typer finansielle eiendeler og forpliktelser. Dette betyr også at kriteriene for å klassifisere en finansiell investering som et finansielt anleggsmiddel endres. Fra og med 2014 skal alle finansielt motiverte plasseringer i finansielle instrumenter klassifiseres som omløpsmidler, uavhengig av plasseringens tidshorisont og øvrige vilkår.

I forrige årsregnskap 2013 var det oppført en regnskapspost anleggsobligasjoner med 2.087,8 mill. Dette var finansielt motiverte fastrenteobligasjoner der kommunen ved anskaffelsen hadde besluttet at papirene skulle holdes til forfall. De var oppført til pålydende. Over- og underkurs ved kjøpet ble klassifisert som henholdsvis omløpsmiddel og kortsiktig gjeld, og avskrevet lineært over resterende løpetid på obligasjonen.

Rådmann har per 1.9.2014 i henhold til ny standard KRS 11 omklassifisert til en ny portefølje omløpsobligasjoner, obligasjoner med kontantstrømsikring. Forutsetningene for å bli klassifisert i denne porteføljen er at det gjelder fastrenteobligasjoner med beslutning om å holde til forfall, det vil si at papirene skal brukes som kontantstrømsikring, som her vil si sikring av framtidige renteinntekter. Den regnskapsmessige behandlingen av denne porteføljen er i hovedsak uendret i forhold til tidligere – papirene oppføres til pålydende, og over- og underkurs avskrives over gjenværende løpetid. Forskjellen er at disse papirene nå klassifiseres som omløpsmiddel mot tidligere anleggsmiddel, og at anskaffelsen av obligasjonene følgelig ikke kostnadsføres.

Se note 27B merknad 6 for oversikt over hvilke verdipapirer som er omklassifisert. Se videre note 27D for oversikt om hvordan porteføljen av obligasjoner med kontantstrømsikring på ca 2.084,2 mill er sammensatt pr 31.12.2014.

Det er viktig å presisere at risikoprofilen i TKKs portefølje sett i forhold til kommunens resultat endres noe i og med at TKKs bufferkapital ikke lenger kan benyttes ved en eventuell nedskrivning av de finansielle investeringene som er omklassifisert fra anleggs- til omløpsmidler. Dette betyr at finansielt motiverte investeringer i obligasjoner, som tidligere har blitt klassifisert som anleggsmidler har den samme risikoprofil når det gjelder eventuell påvirkning på kommunens resultat som finansielt motiverte investeringer som frem til nå har blitt definert som omløpsmidler.

Merknad 8: Bokføring av fondsobligasjoner – brutto bokføring

TKKs investeringer i utenlandske fondsobligasjoner er per 31.12.2014 bokført i henhold til prinsippet om bruttobokføring. Dette betyr at tilhørende rente- og valutabytteavtaler er bokført som gjeldsposter, mens den underliggende rentebærende obligasjonen er bokført som en eiendel. Dette påvirker ikke den samlede verdien av fondsobligasjonene, men den samlede regnskapsbalansen vil fremstå noe høyere.

Merknad 9: Mellomregning bykassen

Mellomværende per 31.12.2014 er i hovedsak påløpt i løpet av 2014 og vil bli korrigert per utgangen av første tertial 2015.

Merknad 10: Salg av obligasjonsforetakene III og V

Trondheim kommune mottok 17.1.2014 et tilbud på OBF III og OBF V, og rådmannen v/kommunaldirektør for finansforvaltning aksepterte tilbudet. 28.01.2014 ble obligasjonsforetakene solgt til kurs 81,46 (OBF III) og 80,29 (OBF V) for en verdi på til sammen 323,5 millioner kroner, som også var bokført verdi per 31.12.2013.

Merknad 11: TKKs bufferkapital per 31.12.2014

TKKs vedtekter, jf. 1.6.2 punkt 4, definerer 300 millioner kroner som et måltall for bufferkapitalen. Økningen i bufferkapitalen skyldes tilført KPI per 31.12.2014.

NOTE 27B: AKSJER OG ANDELER I TKK

Finansielle anleggsmidler Trondheim kommunes kraftfond (TKK)

Tabell 1 Ansvarlige lån

	Sektor	Forfall	Kjøpskurs	Ligningsverdi	Bokført verdi 31.12.2014	Bokført verdi 31.12.2013
222.152.7002	Bank/ finans	Call 11.5.2023	100,00	77.250.000	75 000 000	75 000 000
Sum					75 000 000	75 000 000

Tabell 2 Obligasjonslån som er omklassifisert fra anleggsmidler til omløpsmidler per 1.9.2014

221.110.7001	Andre	8.2.2023		100,00	89 070 000	0	75 000 000
221.151.7000	Kraft	6.11.2019		99,962	231 040 000	0	200 000 000
221.152.7003	Kraft	11.4.2022		100,00	60 440.000	0	50 000 000
221.152.7004	Kraft	27.5.2015		91,323	50 540 000	0	50 000 000
221.152.7006	Kraft	25.1.2023		100,00	59 200 000	0	50 000 000
221.200.7000	Andre	30.3.2016		100,00	57 400 000	0	50 000 000
221.200.7003	Andre	12.12.2022		99,73	35.955.000	0	30 000 000
221.320.7000	Bank/ finans	2.3.2018		100	111.840.000	0	100 000 000
221.320.7001	Bank/ finans	19.2.2016		89,3	103.230.000	0	100 000 000
221.320.7003	Bank/ finans	26.4.2017		94,83	27.310.000	0	25 000 000
221.320.7004	Bank/ finans	9.9.2016		101,39	213.620.000	0	200 000 000
221.320.7005	Bank/ finans	14.10.2021		97,85	59.900.000	0	50 000 000
221.320.7006	Bank/finans	15.2.2017		100,00	53.630.000	0	50 000 000
221.320.7007	Andre	5.7.2019		100,00	57.605.000	0	50 000 000
221.320.7008	Bank/finans	22.8.2023		99,84	84.975.000	0	50 000 000
221.320.7008	Bank/finans	22.8.2023		98,76		0	25 000 000
221.320.7009	Bank/finans	10.1.2024		99,76	56.780.000	0	0
221.355.7000	Bank/ finans	17.6.2015		95,14	101.570.000	0	100 000 000

Tabell 1 Ansvarlig lånt

		Sektor	Forfall	Kjøpskurs	Ligningsverdi	Bokført verdi 31.12.2014	Bokført verdi 31.12.2014
221.355.7001	Bolig- og Næringskreditt ASA 07/17 Fixed	Bank/ finans	20.12.2017	100,00	169.005.000	0	150 000 000
221.650.7000	Nord-Trøndelag fylke 91/21 ADJ P/C	Kommune	27.5.2021	100,86	169.005.000	0	27 730 000
221.650.7001	Oslo kommune 10/18 4,35%	Kommune	26.11.2018	98,05	166.800.000	0	50 000 000
221.650.7001	Oslo kommune 10/18 4,35%	Kommune	26.11.2018	95,94		0	100 000 000
222.152.7001	BKK AS 13/23 4,15%	Kraft	8.4.2023	100,00	170.190.000	0	100 000 000
222.152.7001	BKK AS 13/23 4,15%	Kraft	8.4.2023	97,68		0	50 000 000
222.200.7000	Orkla ASA 13/24 4,35% P	Andre	22.1.2024	100,00	34.419.000	0	30 000 000
222.200.7001	OBOS BBL 13/20 4,40%	Andre	10.12.2020	100,00	55.615.000	0	50 000 000
222.200.7002	Felleskjøpet Agri SA 14/21 4,135%	Andre	25.3.2021	100,00	54.320.000	0	0
222.200.7003	Nortura SA 14/24 4,36%	Andre	29.4.2024	100,00	55.430.000	0	0
SUM						0	1 812 730 000

Tabell 3 Obligasjoner som har gått til forfall før omklassifisering

221.152.7002	Hafslund ASA 04/14 6,20%	Kraft	9.1.2014	100	0,00	0	200 000 000
221.200.7001	Obligasjonsforetaket III AS	Andre	20.9.2015	99,625	0,00	0	162 920 000
221.200.7002	Obligasjonsforetaket V AS	Andre	20.12.2016	101,0075	0,00	0	160 580 000
SUM					0		523 500 000

Tabell 4 Aksjer og egenkapitalinnskudd

221.152.7005	Aksjer i Trønder Energi AS		446 628 000				446 628 000
221.550.7000	Egenkapitalinnskudd TKP		400 000 000				400 000 000
SUM			846 628 000				846 628 000
Sum aksjer og andeler			921 628 000				3 257 858 000

Marknad 1: Generell informasjon

De finansielle anleggsmidlene er bokført til pålydende (kurs 100,00). Av den grunn vil det være en forskjell mellom ligningsverdi (ligningskurs) og bokført verdi. Kursdifferanser mellom anskaffelsesverdi og pålydende avdras lineært i henhold til verdipapirets løpetid.

Marknad 2: Omklassifisering av finansielle anleggsmidler (obligasjoner)

Se marknad 7 i note 27 A.

Marknad 3: Egenkapitalinnskudd Trondheim kommunale pensjonskasse (TKP)

TKK har et egenkapitalinnskudd i TKP på 400 millioner kroner. Overførselen av egenkapital til TKP var et resultat av betydelig verdifall i TKPs finansielle eiendeler i løpet av høsten 2008. I formannskapssakene 427/08 og 463/08 og i bystyresak 153/09 redegjøres det for disse forholdene.

Marknad 4: TrønderEnergi AS

Eierandelen i TrønderEnergi AS er 10 prosent. Det ble i bystyresak 72/08 vedtatt å kjøpe B-aksjer i Trønder Energi AS for 521,6 millioner kroner. Trondheim kommune har i løpet av andre tertial 2013 blitt eier av en evigvarende fondsobligasjon utstedt av TrønderEnergi AS, pålydende 75 millioner kroner. Samtidig er verdien av kommunens aksjer i TrønderEnergi AS nedskrevet med tilsvarende beløp, 75 millioner kroner. Summen av aksjer og obligasjon har derfor den samme regnskapsmessige verdien nå, som aksjene hadde før nedskrivning av egenkapitalen. Obligasjonen er, på samme måte som aksjene, definert utenfor TKKs forvaltningskapital som et næringspolitisk anleggsmiddel. I utgangspunktet skal denne typen obligasjoner klassifiseres som omløpsmiddel, jf. de fondsobligasjoner som allerede er i TKKs investeringsportefølje. I dette tilfellet er imidlertid intensjonen med investeringen ikke av finansiell art. Kommunen kjøpte i sin tid aksjene ut fra næringspolitiske hensyn, og etter retningslinjene i KRS 1 skal den type investeringer klassifiseres som anleggsmiddel. Selv om deler av aksjekapitalen i ettertid gjøres om til lån (fondsobligasjonen), er det rådmannens vurdering at det fortsatt er kommunens intensjon eller hensikt på det opprinnelige anskaffelsestidspunktet som må styre klassifiseringen i balansen – og at også fondsobligasjonen dermed klassifiseres som anleggsmiddel.

Merknad 5: Innfrielse av verdipapir før opprinnelig fastsatt forfallsdato

Se merknad 10 under note 27 A vedrørende salg av obligasjonsforetakene III og V.

Merknad 6: Vesentlig endring i volum

Det er i løpet av 2014 (frem til omklassifisering 01.09.2014) kjøpt fire obligasjoner for tilsammen 200 millioner kroner som opprinnelig ble klassifisert som finansielle anleggsmiddel. I tillegg har det i 2014 vært ekstraordinære forfall/uttrekk på obligasjoner på til sammen 527 millioner kroner, se tabell 1. I tillegg er 2 009 millioner kroner omklassifisert fra finansielt anleggsmiddel til omløpsmiddel med kontantstrømsikring per 01.09.2014.

Tabell 1 Endringer i volum i løpet av 2014

Verdipapir	Kjøp - beløp	Forfall/uttrekk - beløp
Obligasjonsforetaket III		162 920 000
Obligasjonsforetaket V		160 580 000
Nord-Trøndelag fylke 91/21 ADJ P/C		3 530 000
Hafslund ASA 04/14 6,20%		200 000 000
Spb Øst 14/24 4,10%	50 000 000	
Lyse Energi AS 14/24 4,35%	50 000 000	
Felleskjøpet Agri SA 14/21 4,135%	50 000 000	
Nortura SA 14/24 4,36%	50 000 000	
Totalt	200 000 000	527 030 000

¹ Jfr vedtak i formannskapet den 3. april 2013 (PS 0064/13)

² Kommunal regnskapsstandard

NOTE 27C: Finansielle omløpsmidler. Obligasjoner og sertifikater vurdert til markedsverdi og laveste verdi

Tabell 1 Omløpsmidler vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og likningsverdi – Ansvarlige lån og fondsobligasjoner

Balanskonto	Verdipapir	Sektor	Forfallsdato	Anskaffelseskost	Ligningsverdi 31.12.2014	Bokført verdi 31.12.2014	Bokført verdi 31.12.2013
211.320.7001	Spb Pluss 05/PERP FRN C HYBRID	Bank	Call 3.11.15	43 905 000	49 260 000	43 905 000	43 905 000
211.320.7004	Spb Øst 04/PERP 7,61% C HYBRID	Bank	Forfalt	57 000 000	0	0	57 000 000
211.320.7005	Sandnes Spb 04/PERP 7,64% C HYBRID	Bank	Forfalt	34 930 000	0	0	34 930 000
211.320.7006	Spb 1 SR-Bank 09/PERP ADJ C HYBRID	Bank	Call 9.12.19	100 000 000	121 660 000	100 000 000	100 000 000
211.320.7007	Storebrand Ba ASA 04/PERP 5,90% C HYBRID	Bank	Forfalt	56 916 000	0	0	56 916 000
211.320.7021	Storebrand Bank ASA 14/24 FRN C SUB	Bank	Call 9.7.19	30 000 000	29 727 000	29 727 000	0
211.320.7022	Spb Vest 14/24 FRN C SUB	Bank	Call 27.6.19	35 000 000	34 835 500	34 835 500	0
211.320.7035	Spb Sogn og Fjordane 14/24 FRN C SUB	Bank	8.12.24	35 000 000	34 863 500	34 863 500	0
211.320.7036	Bank 1 Oslo Akershus AS 14/24 FRN C SUB	Bank	10.12.24	25 000 000	24 910 000	24 910 000	0
211.320.7037	Totens Spb 14/24 FRN C SUB	Bank	20.10.24	10 000 000	9 878 000	9 878 000	0
211.570.7000	Gjensidige Fors ASA 14/44 FRN STEP C SUB	Bank	21.11.16	13 000 000	12 928 500	12 928 500	0
211.900.7000	5,25 Vattenfall Treasury Perp / Call	Kraft	29.6.15	54 874 000,57	69 003 843,00	54 874 000,57	54 874 001
232.900.7003	Swedbank valutabytteavtale	Kraft	29.6.15	2 952 356,58	-8 716 374,00	2 952 356,58	2 952 357
211.900.7001	SEB Subordinated USD FRN Perpetual	Bank	23.3.15	83 459 431,29	119 293 939,00	83 459 431,29	83 459 431
232.900.7000	Swedbank valutabytteavtale	Bank	23.3.15	-7 316 765,50	-39 226 255,00	-7 316 766	-7 316 766
211.900.7002	Nordea Subordinated USD FRN Perpetual	Bank	23.3.15	41 966 143,84	59 829 455,00	41 966 144	41 966 144
232.900.7002	Swedbank valutabytteavtale	Bank	23.3.15	-4 101 382,73	-19 771 159,00	-4 101 383	-4 101 383
211.900.7003	Swedbank MTN 8,278 Proc SEK	Bank	17.9.18	118 010 999	157 072 755,00	118 010 999	118 010 999
232.900.7004	Swedbank valutabytteavtale	Bank	17.9.18	-5 754 958	-21 610 723,00	-5 754 958	-5 754 958
211.900.7004	SEB USD 5,471 Perpetual	Bank	23.3.15	89 372 100	126 806 675,00	89 372 100	89 372 100
232.900.7001	Swedbank valutabytteavtale	Bank	23.3.15	-5 632 971	-39 072 144,00	-5 632 971	-5 632 971
SUM omløpsmidler vurdert til laveste verdi – hybrid obligasjoner					721 672 512	658 876 453,44	660 579 954

Tabell 2 Omløpsmidler vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og likningsverdi – Senior obligasjoner

Balanskonto	Verdipapir	Sektor	Anskaffelses- Kost	Ligningsverdi 31.12.2014	Bokført verdi 31.12.2014	Bokført verdi 31.12.2013
211.110.7003	Entra Eiendom AS 13/18 FRN	Andre	24 975 000	25 637 500	24 975 000	24 975 000
211.200.7000	Jotun A/S 14/19 FRN	Andre	45 000 000	45 337 500	45 000 000	0
211.200.7001	Steen & Strøm AS 14/19 FRN	Andre	75 000 000	76 447 500	75 000 000	0
211.200.7002	Schibsted ASA 14/21 FRN	Andre	20 000 000	20 198 000	20 000 000	0
211.200.7010	Yara International ASA 14/19 FRN	Andre	25 000 000	24 970 000	24 970 000	0
211.200.7011	Møllergruppen AS 14/19 FRN	Andre	20 000 000	19 996 000	19 996 000	0
211.200.7012	Olav Thon Eiendomsselskap ASA 14/19 FRN	Andre	50 000 000	49 965 000	49 965 000	0
211.320.7018	Nortura SA 13/19 FRN	Andre	20 000 000	20 648 000	20 000 000	20 000 000
211.320.7019	Nord-Salten Kraft AS 13/18 FRN	Kraft	50 000 000	50 965 000	50 000 000	50 000 000
211.320.7020	Pareto Bank ASA 14/18 FRN	Bank	50 000 000	50 890 000	50 000 000	0
211.320.7034	Bank Norwegian AS 14/19 FRN	Bank	50 000 000	49 985 000	49 985 000	0
211.320.7038	Pareto Bank ASA 14/19 FRN	Bank	50 000 000	49 920 000	49 920 000	0
221.152.7009	Nord-Trøndelag Elektrisitet AS 14/19 FRN	Kraft	50 000 000	49 990 000	49 990 000	0
221.152.7008	Nord-Trøndelag Elektrisitet AS 14/21 FRN	Kraft	46 000 000	45 967 800	45 967 800	0
SUM senior obligasjoner vurdert etter laveste verdi av anskaffelseskost og ligningsverdi				580 917 300	575 768 800	94 975 000

Tabell 3 Omløpsmidler vurdert til markedsverdi

Balanskonto	Verdipapir	Sektor	Anskaffelses- kost	Likningsverdi 31.12.2014	Bokført verdi 31.12.2014	Bokført verdi 31.12.2013
211.110.7001	Statkraft AS 04/14 FRN	Kraft	73 001 000	0	0	74 177 600
211.110.7002	Entra Eiendom AS 12/17 FRN	Andre	20 832 000	21 403 200	21 403 200	21 214 200
211.152.7000	Energiselskapet Buskerud AS 09/14 FRN	Kraft	102 767 000	0	0	100 140 000
211.320.7008	Sparebanken Sør 11/16 FRN	Bank	50 000 000	50 980 000	50 980 000	51 080 000
211.320.7009	Helgeland Sparebank 11/14 FRN	Bank	50 000 000	0	0	50 405 000
211.320.7010	Gjensidige Bank Boligkreditt AS OMF 11/21	Bank	50 000 000	50 795 000	50 795 000	50 895 000
211.320.7011	Spb 1 SMN 12/17 FRN	Bank	50 000 000	51 750 000	51 750 000	51 935 000
211.320.7012	A.P. Møller - Mærsk A/S 12/17 FRN	Andre	65 000 000	67 353 000	67 353 000	67 437 500
211.320.7013	BN Bank ASA 12/17 FRN	Bank	49 350 000	51 455 000	51 455 000	51 485 000
211.320.7014	Nortura SA 12/17 FRN	Andre	50 000 000	52 605 000	52 605 000	52 240 000
211.320.7015	Kongsberg Gruppen ASA 12/17 FRN	Andre	39 000 000	40 329 900	40 329 900	40 041 300
211.320.7016	Norgesgruppen ASA 12/17 FRN	Andre	30 000 000	30 876 000	30 876 000	30 672 000
SUM omløpsmidler vurdert til markedsverdi				417 547 100	417 547 100	641 722 600
SUM omløpsmidler inkl. valuta og rentebytteavtaler TTK					1 652 192 353	1 397 277 554
Herav verdien av rentebytteavtaler, konto 232					19 853 720	19 853 720
SUM omløpsmidler ekskl. valuta og rentebytteavtaler TTK					1 672 046 073	1 417 131 274

Merknad 1: Generell informasjon

TKKs investeringer i utenlandske fondsobligasjoner er brutto bokført i regnskapet. Dvs. at tilhørende rente- og valutabytteavtale er bokført som gjeld, mens de underliggende renteobligasjonene er bokført som eiendeler. Dette betyr at sum omløpsmidler TKK (1 652,2 millioner kroner) må sees i sammenheng med finansielle derivatavtaler (balansens passiva) som utgjør – 19,9 millioner kroner. Til sammen utgjør dette 1 672,0 millioner kroner, som tilsvarer balanseposten omløpsobligasjoner i TKKs årsregnskap.

Merknad 2: Omløpsmidler vurdert til laveste verdis prinsipp

Omløpsmidler som vurderes i henhold til laveste verdis prinsipp verdsettes til laveste verdi av kjøpskurs og ligningskurs. I 2014 er det kjøpt 17 obligasjoner med flytende rente som verdsettes i henhold til prinsippet om laveste verdi.

Merknad 3: Omløpsmidler vurdert til markedsverdi

Hovedregelen i årsregnskapsforskriften § 8 er at omløpsmidler vurderes etter laveste verdis prinsipp. Unntaket er markedsbaserte finansielle omløpsmidler, som vurderes til virkelig verdi / markedsverdi. Dette er obligasjoner i TKKs handelsportefølje som løpende vurderes med tanke på salg.

Merknad 4: Vesentlig endring i volum – omløpsobligasjoner (markedsverdi)

Sum omløpsmidler, som er vurdert til markedsverdi, er lavere ved utgangen av 2014 enn ved utgangen av 2013. Dette skyldes i hovedsak at det har vært en netto avgang på tre obligasjoner i løpet av 2014.

Merknad 5: Vesentlig endring i volum - fondsobligasjoner og ansvarlige lån

Fem av fondsobligasjonene er i utenlandsk valuta og har en samlet verdi på 367,8 millioner kroner ved utgangen av 2014 som er samme bokførte verdi som ved utgangen av 2013. Valutakursen og rentenivået er sikret med rente- og valutabytteavtaler, slik at TKK netto mottar fast rente i norske kroner. Verdivurdering etter laveste verdis prinsipp tar hensyn til verdi av hver fondsobligasjon med tilhørende rente- og valutabytteavtale. Verdivurdering etter laveste verdis prinsipp betyr at laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi benyttes som bokført verdi.

Merknad 6: Rente og valutabytteavtaler

Finansreglementets punkt 3.2.10 åpner for at TKK kan ta i bruk rentebytteavtaler. Trondheim kommune har seks obligasjoner med tilhørende rente- og valutabytteavtale. Se oversikt nedenfor. Formålet med disse avtalene er å sikre fast kontantstrøm samt unngå svingninger på obligasjonenes verdi i valuta. Rådmannens vurdering er at denne sikringen fungerer etter intensjonen.

Tabell 4 Oversikt utenlandske fondsobligasjoner – rente og valutabytteavtale

#	Avtale	Obligasjon og valuta og rentebytteavtale	Forfall	Sikring
1	XS0223129445	5,25 Vattenfall Treasury Perp / Call	29.06.15	Mottar 5,25 % EUR
	050617.012.0	Swedbank valutabytteavtale	29.06.15	Betaler 5,25 % EUR
	050617.012.0	Swedbank valutabytteavtale	29.06.15	Motttar 5,85 % NOK
2	US830505AM53 (II)	SEB Subordinated USD FRN Perpetual	23.03.15	Mottar 5,471 % USD
	080414.010.10	Swedbank valutabytteavtale	23.03.15	Betaler 5,471 % USD
	080414.010.10	Swedbank valutabytteavtale	23.03.15	Mottar 9,00 % NOK
3	US830505AM53 (I)	SEB Subordinated USD FRN Perpetual	23.03.15	Mottar 5,471 % USD
	080417.045.0	Swedbank valutabytteavtale	23.03.15	Betaler 5,471 % USD
	080417.045.0	Swedbank valutabytteavtale	23.03.15	Mottar 8,5 % NOK
4	US65557AAB35	Nordea Subordinated USD FRN Perpetual	23.03.15	Mottar 5,471 % USD
	080417.022.0	Swedbank valutabytteavtale	23.03.15	Betaler 5,471 % USD
	080417.022.0	Swedbank valutabytteavtale	23.03.15	Mottar 8,22 % NOK
5	XS0363160127	Swedbank MTN 8,278 Proc SEK	17.09.18	Mottar 8,278 % SEK
	080502.025.0	Swedbank valutabytteavtale	17.09.18	Betaler 8,278 % SEK
	080502.025.0	Swedbank valutabytteavtale	17.09.18	Mottar 8,50 % NOK
6	USW25381DM89	SEB USD 5,471 Perpetual	23.03.15	Mottar 5,1475 % USD
	080612.013.0	Swedbank valutabytteavtale	23.03.15	Betaler 5,1475 % USD
	080612.013.0	Swedbank valutabytteavtale	23.03.15	Mottar 8,22 % NOK

NOTE 27D: Finansielle omløpsmidler. Obligasjoner med kontantstrømsikring

Omløpsmidler med kontantstrømsikring

Balanskonto	Verdipapir	Sektor	Forfall	Sikring	Anskaffelses - kost	Likningsverdi 31.12.2014	Bokført verdi 31.12.2014	Bokført verdi 31.12.2013
211.110.7004	Entra Eiendom AS 13/23 5,0	Andre	8.2.2023	Fast 5,00 %	75 000 000	89 070 000	75 000 000	0
211.151.7000	BKK AS 09/19 5,21%	Andre	6.11.2019	Fast 5,21 %	199 924 000	231 040 000	200 000 000	0
211.152.7002	Lyse Energi AS 12/22 5,40%	Kraft	11.4.2022	Fast 5,40 %	50 000 000	60 440 000	50 000 000	0
211.152.7001	TrønderEnergi AS 05/15 4,50%	Kraft	27.5.2015	Fast 4,50 %	45 661 500	50 540 000	50 000 000	0
211.152.7003	Hafslund ASA 13/23 4,90%	Kraft	25.1.2023	Fast 4,90 %	50 000 000	59 200 000	50 000 000	0
211.152.7004	BKK AS 13/23 4,15%	Kraft	8.4.2023	Fast 4,15 %	100 000 000	170 190 000	100 000 000	0
211.152.7005	BKK AS 13/23 4,15%	Kraft	8.4.2023	Fast 4,15 %	48 840 000		50 000 000	0
211.152.7006	Lyse Energi AS 14/24 4,35%	Kraft	30.3.2016	Fast 4,35 %	50 000 000	57 400 000	50 000 000	0
211.200.7003	Yara International ASA 09/16	Andre	12.12.2022	Fast 8,80 %	57 475 000	54 425 000	50 000 000	0
211.200.7004	Schibstedt ASA 2012/2022 fixed	Andre	2.3.2018	Fast 5,40 %	29 931 900	35 955 000	30 000 000	0
211.200.7005	Orkla ASA 13/24 4,35%	Andre	22.1.2024	Fast 4,35 %	30 000 000	34 419 000	30 000 000	0
211.200.7006	OBOS BBL 13/20 4,40%	Andre	10.12.2020	Fast 4,40 %	50 000 000	55 615 000	50 000 000	0
211.200.7007	Felleskjøpet Agri SA 14/21 4,135%	Andre	25.3.2021	Fast 4,135 %	50 000 000	54 320 000	50 000 000	0
211.200.7008	Nortura SA 14/24 4,36%	Andre	29.4.2024	Fast 4,36 %	50 000 000	55 430 000	50 000 000	0
211.200.7009	Yara International ASA 14/24 3,00%	Andre		Fast 3,00 %	75 000 000	76 005 000	75 000 000	0
211.320.7025	DnB NOR Bank ASA 11/18 5,35%	Bank	19.2.2016	Fast 5,35 %	100 000 000	111 840 000	100 000 000	0
211.320.7028	Spb Sør 06/16 4,25%	Bank	26.4.2017	Fast 4,25 %	89 300 000	103 230 000	100 000 000	0
211.320.7027	Sp Møre 07/17 5,50%	Bank	9.9.2016	Fast 5,50 %	23 707 500	27 310 000	25 000 000	0
211.320.7026	Danske Bank AS 09/16 5,54%	Bank	14.10.2021	Fast 5,54 %	202 780 000	213 620 000	200 000 000	0
211.320.7024	DNB Nor Bank ASA 11/21 5,25 %	Bank	15.2.2017	Fast 5,25 %	48 925 000	59 900 000	50 000 000	0
211.320.7029	OBOSBanken AS 12/17 4,96 %	Bank	5.7.2019	Fast 4,96 %	50 000 000	53 630 000	50 000 000	0
211.320.7030	Norsk Hydro ASA 12/19 5,40 %	Andre	22.8.2023	Fast 5,40 %	50 000 000	57 605 000	50 000 000	0
211.320.7031	Nordea Bank ASA 13/23	Bank	22.8.2023	Fast 4,05 %	49 920 000 24 690 000	84 975 000	75 000 000	0
211.320.7033	Spb Øst 14/24 4,10%	Bank	10.1.2024	Fast 4,10 %	49 880 000	56 780 000	50 000 000	0
211.355.7000	BNKreditt AS 04/15 5,1 %	Bank	17.6.2015	Fast 5,10 %	95 140 000	101 570 000	100 000 000	0
211.355.7001	BNKreditt AS 07/17 6,00 %	Bank	20.12.2017	Fast 6,00 %	150 000 000	169 005 000	150 000 000	0
211.650.7001	Nord-Trøndelag fylke 91/21	Kommune	27.5.2021	Fast 5,10 %	41 150 880	25 860 120	24 200 000	0
211.650.7000	Oslo kommune 10/18	Kommune	26.11.2018	Fast 4,35 %	144 960 000	166 800 000	150 000 000	0
SUM omløpsmidler med kontantstrømsikring					2.007.285.780	2 316 174 120	2 084 200 000	0

Merknad 1: Generell informasjon

De finansielle anleggsmidlene er bokført til pålydende (kurs 100,00). Av den grunn vil det være en forskjell mellom ligningsverdi (ligningskurs) og bokført verdi. Kursdifferanser mellom anskaffelsesverdi og pålydende avdras lineært i henhold til verdipapirets løpetid.

Merknad 2: omklassifisering av finansielle anleggsmidler

Se merknad 7 i note 27 A, samt merknad 6 i note 27 B.

Merknad 3: Vesentlig endring i volum – omløpsobligasjoner med kontantstrømsikring

Omløpsmidlert med kontantstrømsikring er i sin helhet ny per 31.12.2014. Per 1.9.2014 ble 2 009 200 000 kroner omklassifisert fra finansielle anleggsmidler til omløpsmidler med kontantstrømsikring. I tillegg er det kjøpt ett verdipapir på 75 000 000 etter 01.09.2015.

Merknad 4: Beskrivelse av kontantstrømsikring

Formålet med bruk av kontantstrømsikring er å sikre fast rente i hele verdipapirets løpetid. Dette betyr at fremtidige kontantsrømmer er sikret. Rådmannen har bestemt at obligasjonene skal holdes til avtalt forfallstidspunkt. Se oversikt i tabell. Rådmannens vurdering er at denne sikringen fungerer etter intensjonene.

NOTE 27E: Finansielle omløpsmidler. Aksjer og andeler.

	Bokført verdi 31.12.2014	Bokført verdi 31.12.2013
Norske aksjer	347 373 972,46	332 227 633
Internasjonale aksjer	406 636 192,09	362 541 949
Hedgefond	575 493,28	474 600,57
Private equity	21 986 427,00	21 837 387,00
Eiendom	100 900 035,00	100 560 977,35
SUM TKK		
Konto 218 Aksjer og andeler	877 472 119,83	817 642 547,53

Merknad 1: Verdiendringer i aksjeporteføljen

Verdien av norske og internasjonale aksjer har økt i løpet av 2014. Verdien av aksjer ved utgangen av 2014 inkluderer urealiserte gevinster på om lag 53 millioner.

Det er kjøpt aksjer for om lag 100 millioner kroner og solgt aksjer for om lag 100 millioner kroner i løpet av 2014, og dette har generert realiserede gevinster på om lag 5,9 millioner kroner.

Merknad 2: Norske aksjer

Norske aksjer omfatter norske aksjefond.

Merknad 3: Internasjonale aksjer

Internasjonale aksjer omfatter globale aksjefond. Om lag 24,8 millioner kroner av markedsverdien er ikke valutasikret, hvilket utgjør 0,4 prosent av forvaltningskapitalen og er innenfor kravet om maksimalt fem prosent.

Merknad 4: Hedgefond

De siste årene har rådmannen solgt store deler av TKKs beholdning av hedgefond. Per 31.12.2014 gjenstår det imidlertid en beholdning på rundt 0,6 millioner kroner som det foreløpig ikke har vært mulig å selge.

Merknad 5: Eiendom

Eiendom har en markedsverdi pr. 31.12.2014 på 101,3 millioner kroner, som er høyere enn anskaffelseskostnaden på 100,9 millioner kroner. Laveste verdi legges til grunn ved bokføring av markedsverdi. Investeringen har generert realiserede gevinster på om lag 5,3 millioner kroner i 2014.

Bystyret

REVISORS BERETNING FOR 2014

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Trondheim kommune som viser 8 510 mill kroner til fordeling drift. Etter at det er foretatt delvise strykninger viser årsregnskapet et regnskapsmessig resultat på 0,-. En redegjørelse om årets strykning av driftsregnskapet er omtalt i note 13. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som administrasjonssjefen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for kommunens utarbeidelse av et årsregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Trondheim kommunerevisjon
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72546440

Telefaks:
+47 72546441

Organisasjonsnummer:
NO 976 663 438

E-postadresse: revisjon.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no/revisjon

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Trondheim kommune per 31. desember 2014, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Uttalelser om øvrige forhold*Konklusjon om budsjett*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Trondheim 15. april 2015

Per Olav Nilsen
revisjonsdirektør

Svein Kato Isaksen
fagansvarlig regnskapsrevisjon/registrert
revisor

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi:
Formannskapet
Kontrollkomiteen
Rådmannen

Trondheim kommune
7004 Trondheim

